

THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be addressed to
R. SCHAAFSMA
524 Henry Ave., S. E.
Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF
Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff,
Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos
Associate Editors—Rev. A. Cammenga, Rev P. De
Boer, Rev. M. Gritters, Rev. C. Hanko, Rev. B.
Kok, Rev. G. Lubbers, Rev. R. Veldman.
Rev. H. Veldman.

Communications relative to contents should be addressed to
REV. H. HOEKSEMA
1139 Franklin Street, S. E.,
Grand Rapids, Mich.

Vol. XV, No. 13. Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich

APRIL 1, 1939

Subscription Price, \$2.00

MEDITATIE

Veroordeeling Van Den Gezalfde

... En de hooge priester, antwoordende zeide tot Hem: Ik bezweer U bij den levenden God, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods? Jesus zeide tot Hem: Gij hebt het gezegd. Doch Ik zeg ulieden: Van nu aan zult gij zien den Zoon des menschen, zittende aan de rechterhand der kracht Gods, en komende op de wolken des hemels.

Matt. 26:63-64.

Kajafas en Jezus!

Niet twee hooge priesters, maar een hooge priester en de Hooge priester.

Schaduw en werkelijkheid! En de werkelijkheid staat hier voor de schaduw in het gericht, wordt door de schaduw ter verantwoording geroepen, onder eede geplaatst, naar Zijn credentiebrieven gevraagd: zijt Gij de Christus, de Zoon des levenden Gods?

Averechtsche verhouding!

Jezus voor Kajafas!

't Was de ure!

Niet de ure der vijanden, niet de ure van het Sanhedrin, dat hier door zijn voorzitter den Gezalfde des Heeren bezweert bij den levenden God, niet de ure van Farizeën en Schriftgeleerden, van ouderlingen en overpriesters, niet Kajafas' ure, maar de ure des Vaders en daarom Jezus' ure!

Die ure des Vaders en van Jezus was plotseling aangebroken, had onverwachts geslagen, had de vijanden overrompeld. Hadden ze het niet duidelijk ge-

zegd, tot elkander, tot den verrader ook, dat het niet op het feest zou geschieden, opdat er geen oproer zou worden onder het volk? Had het niet in hunne bedoeling gelegen, om Hem met listigheid, in 't verborgen te vangen en te dooden, zonder eenigen vorm van rechterlijk proces? En nu zou het toch op het feest, en nu moest het toch langs den weg eener publieke procedure, en nu stond Jezus toch voor het Joodsche gerecht, en was men toch gedwongen eene beschuldiging tegen Hem te zoeken, op grond waarvan Hij ter dood zou kunnen worden veroordeeld.

Verschillende factoren hadden er toe meegewerkt, om de ure des Vaders thans te doen slaan, en, uit der vijanden oogpunt gesproken, te verhaasten.

Daar was de opwekking van Lazarus, de mare waarvan door heel Jeruzalem en het omliggende land verspreid was geworden, het verhaal waarvan door duizenden monden werd herhaald, en die oorzaak scheen te worden, dat de geheele wereld Hem naliep, die in elk geval oorzaak werd, dat de vijanden zich haastten tot het besluit om Hem "met listigheid te vangen en te dooden". Daar was de koninklijke intocht in Jeruzalem van dezen Jezus van Nazareth, weliswaar geheel naar den vorm der profetie, in ootmoed en nederigheid, gezeten op het veulen eener ezelin, maar vergezeld ook van enthousiastische schare, die bereid waren Hem onder luide Hosanna's in den naam des Heeren op David's troon te verheffen. Daar was Zijn optreden in den tempel, als des tempels Heer, zonder ook maar in het minst de ecclesiastische autoriteiten te raadplegen of met hen te rekenen, het tot een moordenaarskuil gemaakte Huis des Vaders reinigend. En daar was bovenal het heenzenden van Judas in den donkeren nacht, om haastelijk te doen, wat hij zich overigens niet had voorgenomen in dien nacht reeds tot uitvoer te brengen.

Zoo was het dan toch geschied.

Toch op het feest, en toch in het openbaar, want men had Hem met behulp van een bende krijgslieden, en in tegenwoordigheid der discipelen gevangen genomen.

En zoo moest Hij wel terecht gesteld worden.

En zoo staat Hij in deze ure voor het Joodsche gerecht. Het Sanhedrin was immers het hoogste gerecht der Joden. Het bestond uit een en zeventig leden, met den hogepriester als voorzitter. Het telde onder zijne leden Farizeën en Sadduceën, overpriesters en ouderlingen des volks, de leiders der natie, bij het volk in achting. Zijn macht was beperkt. De doodstraf mocht het niet eischen en uitvoeren. En het was aan zekere regels gebonden. Zijn vergaderplaats was de tempel. Nachtelijke vergaderingen en procedures waren verboden. Zelfs mocht men geen procedure tegen iemand beginnen laat in den namiddag. Doch thans was men vergaderd in het paleis des hogepriesters, de eene vleugel waarvan door Annas, de andere door Kajafas werd bewoond, terwijl een binnenplaats de beide vleugels scheidde. Thans was men zijn vergaderingen begonnen in het holle van den nacht, symbool van het werk der duisternis, dat men besloten had ten uitvoer te brengen. En het schijnt, dat in dezen nacht van verwarring verschillende vergaderingen zijn gehouden. Men was immers niet voorbereid. Men had Jezus wel gevangen, maar op de terechtstelling had men niet gerekend. Eene beschuldiging tegen Hem had men niet. Getuigen tegen Hem ontbraken. Zelfs was het Sanhedrin nog niet bijeen geroepen. Men moest dus tijd winnen. Naar Annas bracht men Hem eerst, terwijl men in der haast het Sanhedrin samenriep. Daarna moet er eene officieuze vergadering geweest zijn, waarin men poogde om eene beschuldiging te vinden tegen Hem, in Wiens mond nimmer bedrog gevonden was. En zoodra het begon te lichten kon men zijn vergaderingen een officieel karakter geven, en definitief oordeel vellen over Jezus van Nazareth. En eindelijk vergaderde men nogmaals in den morgen, om de gewichtige vraag te beslissen, of men Hem voor den Romeinschen rechter zou brengen of zelf de doodstraf toepassen.

't Was waarschijnlijk (zie Lukas 22:26 v.v.) in de vroege morgenvergadering, dat Kajafas den Heiland bezweert.

Getuigen, die in hun getuigenis overeenstemden, had men niet kunnen vinden. Reeds had men den Heiland herhaaldelijk gevraagd om het hun duidelijk te zeggen, of Hij de Christus ware. Doch Jezus zweeg stil. Waarom zou Hij antwoorden? Gelooven zouden ze Hem immers niet. Hem los te laten was verre van hunne bedoeling. En meer dan iets anders getuigde Zijn stilzwijgen, dat Hij onschuldig was en dat ook Zijne vijanden van Zijn rechtvaardigheid overtuigd waren.

Doch thans plaatst zich Kajafas vlak voor den Heiland!

Kajafas!

De hogepriester! Het hoofd der Oud Testamentische Kerk! In zijn ambtelijke positie schaduw van Hem, Die hier als beklagde voor hem staat; die als

schaduw alleen het recht had om eens per jaar in het binnenste heiligdom in te gaan, om daar het bloed der schaduwen te plengen voor het aangezicht des Heeren; die als schaduw moest heenwijzen naar de werkelijkheid, die als een gezalfde moest wijzen naar den Gezalfde; die, zoodra de werkelijkheid zou gekomen zijn, bereid moest zijn, om zelf af te treden en zijne hogepriesterlijke waardigheid af te leggen. Hij, de schaduw, staat hier thans voor de werkelijkheid!

Kajafas!

Een boos mensch in hooge plaatsen! Tot de secte der Sadduceën behoorde hij, tot hen die de opstanding der dooden loochenden, tot de "moderneren" onder Israel. En van zijn persoon wordt ons vermeld, dat hij geldgierig was, zich gaarne in weelde baadde, de lusten des vleeschs bot vierde, een "fluisteraar" was, het recht niet aarzelde te verkrachten. Het hogepriesterschap was hem geen heilig ambt, maar een voordeelig baantje, dat hem een middel was om zijn lusten te bevredigen, zichzelf te verrijken, hem macht in invloed verschafte en de eere van menschen deed genieten.

Kajafas!

Geen wonder, dat deze mensch niet gewillig was, om plaats te maken voor den Gezalfde des Heeren!

Had hij niet reeds geprofeteerd, dat één mensch voor het volk moest sterven!

En daartoe gebruikt hij ook thans zijn hogepriesterlijk gezag!

Ik bezweer u bij den levenden God!

Zijt gij de Christus?

Paradoxe vraag!

En, uit den mond van dezen Mensch, ook schijnbaar paradoxaal antwoord!

Zijt gij de Christus, de Zoon des levenden Gods?

Maar gevoelt ge dan niet het schier onzinnige van deze vraag? De Christus? Is Hij niet de Gezalfde des Heeren? Is Hij niet de vertegenwoordiger in de zichtbare wereld van den onzienlijken God? Staat Hij niet in Gods ambt? Is Hij niet Gods profeet, Gods priester, Gods koning? Is den Christus dan niet alles onderworpen? Heeft God Zelf Hem dan niet van eeuwigheid gezalfd en gezet tot koning op Sion's berg? Is Hij niet erfgenaam van alles, en zijn de einden der aarde Hem niet ter bezitting gegeven?

Zijt gij de Christus?

De Zoon des levenden Gods? Het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid? Het afschijnsel Zijner heerlijkheid? Door Wien en tot Wien alle dingen zijn geschapen?

Maar hoe kan er ruimte zijn dan voor de vraag: zijt gij?

Is dan die Christus, die Gezalfde des Heeren, niet met eer en heerlijkheid bekleed? Straalt dan Zijne majesteit en heerlijkheid niet van Zijne verschijning

uit? Kan het dan zijn, dat als de Christus komt, er aanleiding kan zijn tot deze vraag: zijt gij werkelijk de Christus? Is het dan noodig, dat Hij daarop persoonlijk antwoorde? Geeft dan een vorst aan zijn gezant niet zijn credentiebrieven mee?

Ach, hoort Hem antwoorden; en zie Hem dan aan; en zeg het dan of dit antwoord uit dien mond op dat oogenblik niet nog vreemder klinkt dan de vraag: Gij hebt het gezegd! Ik ben de Christus, de Zoon des levenden Gods! Ik, Die hier voor u sta, alleen, verlaten zelfs van Mijne jongeren, zonder macht en majesteit, zonder eer en heerlijkheid, zonder gedaante, dat gij Mij zoudt begeeren; gebonden en in de macht Mijner vijanden; van allen veracht; met de sporen nog van Mijn pas doorstreden worsteling en doodsangst in Gethsemane op Mijn gelaat,—Ik ben de Christus, Gods Vertegenwoordiger in de wereld, Zijn Ambtsdrager!

De Paradox!

De dwaasheid des kruises!

En 't kon niet anders. Den beker moest Hij drinken! Den weg des kruises was de eenige weg naar de heerlijkheid Zijns Koninkrijks!

Maar is het dan wonder, dat deze Gezalfde het hier niet bij laat?

Hoort, Hij spreekt nog!

Doch Ik zeg ulieden: van nu aan zult gij zien den Zoon des menschen, zittende aan de rechterhand der kracht Gods, en komende op de wolken des hemels!

Doch Ik zeg u!

Hijzelf gevoelt de tegenstelling!

Neen, niet de tegenstelling tusschen zijn onder eede afgelegde belijdenis, dat Hij is de Christus, de Zoon des levenden Gods, en de aankondiging Zijner toekomstige heerlijkheid. Daar toch was geen tegenstelling. Heerlijkheid en de Gezalfde des Heeren, ze hooren immers bij elkander. Gezag en macht aan de rechterhand Gods, en het oordeel, het komen ten gerichte om al Zijne vijanden te verdelgen, zijn immers in volkomen overeenstemming met de idee van den Christus. Maar Hij gevoelt de tegenstelling tusschen Zijn belijdenis, dat Hij is de Gezalfde des Heeren en Zijne tegenwoordige verschijning. . . .

Daarom dit *doch* Ik zeg ulieden!

Moest Hij niet de goede getuigenis afleggen?

Moest Hij, als de Gezalfde des Heeren, ook hier en thans niet de eere Gods voorstaan en verdedigen? En zou de Allerhoogste dan een Gezalfde, een Vertegenwoordiger in de zichtbare wereld hebben, gebonden, vernederd, in de macht der vijanden? Zou God Zich zulk eenen Gezalfde niet schamen?

Doch Ik zeg u!

Gij meent, dat zulk een als gij op dit oogenblik in Mij ziet, niet des Heeren Christus zijn kan. Doch Ik zeg u, dat God Zich Mijner niet schaamt, want Hij heeft Mij heerlijkheid bereidt, de heerlijkheid aan Zijne rechterhand in den hemel!

En gij zult Mij zien!

Van nu aan!

Ge zult Mij zien in de uitstorting van Mijnen Geest en de vervulling der belofte.

Ge zult Mij zien in het vergaderen van Mijne Kerk, door den Vader Mij gegeven.

Ge zult Mij zien in vele teekenen en wonderen!

Ge zult Mij zien als Ik kom om Jeruzalem te bezoeken, en als het bloed, dat gij thans veracht, zal komen op u en uwe kinderen!

Van nu aan en heel de geschiedenis door zult ge Mij zien!

Totdat Ik eindelijk weer verschijn!

In heerlijkheid!

Kajafas en Jezus!

Schaduw en werkelijkheid!

En de schaduw het oordeel des dood uitsprekend over de werkelijkheid!

Ge hebt Zijn Godslastering gehoord; wat dunkt ulieden? Hij is des doods schuldig!

En toch moet die schaduw ook thans, in weerwil van zichzelf, nog als schaduw dienen.

Was niet Kajafas, tegen wil en dank profeet? Had hij niet reeds eerder geprofeteerd, dat het nut was, dat één voor het volk zou sterven en niet de geheele natie verloren zou gaan? Ook toen had de goddelooze Kajafas bedoeld, dat hij zijn eigen positie wilde behouden, ook al moest Jezus er onder gaan, dat hij niet zou aarzelen, om Jezus te doden, om zijn eigen waarheid te beschermen en te redden. Maar de *hoogepriester* Kajafas had toch tegen wil en dank geprofeteerd. Zeker één zou voor allen sterven, opdat allen door Hem zouden leven!

En thans profeteert hij weer.

Hij scheurt zijn hoogepriesterlijk gewaad, iets, dat hem door de wet verboden was. En hij bedoelt daardoor te kennen te geven, hoezeer deze "godslasteraar" den dood heeft verdiend, hoe weinig reden er kan bestaan voor hem, Kajafas, om zijn plaats in te ruimen voor dezen Mensch! Doch in de werkelijkheid profeteert ook thans de hoogepriester Kajafas, zonder het te verstaan. Want immers, hij mag thans het hoogepriesterlijk kleed wel scheuren. 't Is het laatste, dat ooit gedragen zal worden. De schaduw zal toch voor de werkelijkheid plaats moeten maken.

En zoo vervult de schaduw, ook tegen wil en dank, zijn hoogepriesterlijke roeping.

Hij leidt de werkelijkheid, Priester en offerande in één, naar het altaar!

Opdat *de* Gezalfde het bloed der verzoening plenge voor het aangezicht des Vaders.

En inga in de heerlijkheid!

Diepte der wijsheid!

H. H.

EDITORIALS

Dr. Schilder En De Gemeene Gratie

Het lag eigenlijk niet in mijn bedoeling om over bovenstaand onderwerp thans reeds meer te schrijven, dan ik in een vorig nummer van ons blad in de Engelsche taal deed.

De tijd is daar, meen ik, nog niet rijp voor.

Dr. Schilder is nog in ons land, terwijl ik dit schrijf. En in het zonnige en schoone Californië heeft hij, naar men ons schrijft, o, zooveel genoeg. En ik ben daar o, zoo blij om. Er is zeker niemand, die een beetje met hem in aanraking geweest is in deze dagen, die het Dr. Schilder niet van harte gunt, om bij ons in Amerika zooveel te genieten, als het maar kan.

Doch dat is het punt niet.

Ik stel mij voor, dat, wanneer Dr. Schilder straks naar Nederland is teruggekeerd, hij veel stof zal hebben tot nadenken. Daartoe heeft hij het hier veel te druk, beide met spreken en genieten. En eerst, wanneer de reis een poosje achter den rug ligt, zal hij kalm kunnen nadenken en een oordeel vormen over hetgeen hij heeft gehoord en gezien. En dan krijgen we waarschijnlijk zijn eigen oordeel over een en ander wel te lezen in *De Reformatie*.

Bovendien heerscht er ook ten onzent een geest van opgewondenheid in verband met Dr. Schilder's optreden.

Men heeft hem, waarschijnlijk mede door reactie tegen het bewuste artikel van Ds. Kuiper, als om strijd geprezen. Eigenlijke verslagen van hetgeen Dr. Schilder hier leverde in zijne redevoeringen werden niet geleverd. Nog veel minder werd er een kalm oordeel geveld over den inhoud. Dit geldt niet alleen van Christelijke Gereformeerden, maar ook van Protestantische Gereformeerde broeders. Brieven, die ik gelezen heb van sommige onzer Protestantische Gereformeerde predikanten, die blijkbaar veel met hem in aanraking zijn geweest, getuigen van geestdrift en opgewondenheid. Men heeft niets dan lof voor hem. Zelfs schrijft men, dat hij heel dicht bij ons staat. Maar een kalm verslag van hetgeen Dr. Schilder sprak, las ik nog niet.

Nu ligt het heelemaal niet in mijne bedoeling om koud water te gieten op dit vuur.

De lezers weten wel beter.

Ik doe in achting voor den persoon van Dr. Schilder voor niemand onder.

En daarom mede had ik liever gewacht met eene bespreking over hetgeen Dr. Schilder hier over de algemeene genade gezegd heeft, tot er een beetje tijd over verlopen is.

Ik achtte het onvermijdelijk, dat straks zelfs hier-

over, namelijk over hetgeen hij hierover gezegd heeft, verschil van oordeel zou openbaar worden.

En dat had ik liever straks.

Om twee redenen echter, schrijf ik hierover thans nog iets.

In de eerste plaats gaf ik mijn enkele opmerkingen over des professor's rede ten onzent over de "Algemeene Genade" in het Engelsch. Ik deed dit om geen andere reden, dan omdat ik meende, dat onze jongere menschen, die geen Nederlandsch meer verstaan, of niet voldoende verstaan om zulk eene lezing met vrucht te kunnen volgen, toch ook belang stellen in de zaak. Maar nu schrijft mij een broeder uit het Westen, dat hij het Engelsch niet kan lezen, en dat hij gaarne mijn artikel over Dr. Schilder's rede in het Hollandsch zou zien.

Dat blijft er natuurlijk altijd van over, als men een twee-talig blad heeft. Dan hoort men van den eenen kant: "meer Engelsch! En van de andere zijde: "wat meer Hollandsch!"

Ik kan mij daar moeilijk aan storen.

Maar nu komt er nog een tweede, voor mij gewichtiger reden, bij. En deze is, dat Ds. Zwier in *De Wachter* ook over Dr. Schilder's voorstelling van de "Algemeene Genade" schreef, en ik overtuigd ben, dat hij hem verkeerd voorstelt. Hij schrijft:

"Men vraagt mij, wat Dr. Schilder daarvan nu toch eigenlijk leert.

"Ja, dat laat zich in weinige woorden moeilijk zeggen. In een correspondentie als deze kunnen we daarop niet best antwoorden. We moeten ons beperken tot eenige algemeenheden.

"Feitelijk is het ook niet noodig in deze rubriek daarop thans in te gaan. Onze lezers zullen zich herinneren, dat ik het vorige jaar in mijn artikelenreeks over 'Gods Algemeene Goedheid' daarover reeds vrij breedvoerig gehandeld heb. Ik heb toen getracht het gevoelen van Dr. Schilder in zake dit leerstuk weer te geven, zooals ik dat in zijn geschriften gevonden had. En ik heb thans, na den professor gehoord te hebben, geen enkele aanleiding om daarin wijzigingen van eenige beteekenis aan te brengen. Ik kan dus volstaan met daarheen te verwijzen.

"Dr. Schilder, de spreker, is als Dr. Schilder, de schrijver.

"Zijn gevoelen in zake de gemeene gratie staat mij thans wel veel helderder voor den geest. Het persoonlijk gesprek met hem is niet zonder vrucht geweest voor mijn denken. Maar wat de hoofdlijnen betreft, zou ik slechts kunnen herhalen wat ik verleden jaar geschreven heb.

"Ik ben bevestigd in mijn overtuiging, toen uitgesproken, dat de Gereformeerde Kerken van Nederland in 't minst geen reden hebben, om bezorgd te zijn over het onderwijs in de dogmatiek, zooals dat aan de Theologische Hoogeschool te Kampen gegeven wordt.

" 't Is waar, de professor wijkt in dit stuk af van

de gangbare meening die sinds de dagen van Dr. Kuiper door velen wordt voorgestaan. Maar dat is immers geen zonde?

"Ook heeft hij, en nu haal ik zijn eigen worden aan, 'eenige critiek' op de besluiten van onze Synode van Kalamazoo. Hij voegt er echter onmiddellijk aan toe: 'Maar dat is net zoo bij menig besluit van een Gereformeerde Synode in Nederland.'

"Ook dat kan niemand als zonde worden toegekend.

"Afwijking van een gangbare meening en een weinige kritiek op een synodaal besluit zijn geen afwijking en van de Gereformeerde Belijdenis.

"Dr. Schilder loochent de gemeene gratie niet, maar hij tracht voor deze leer een beter fundament te vinden. En voorts zoekt hij deze leer te ontwikkelen in verband met het gemeen mandaat en het gemeene oordeel."

Hier moet ik wel iets van zeggen.

Ook Zwier geeft natuurlijk geen verslag over de rede, die hij van Dr. Schilder heeft gehoord over de "algemeene genade" in Holland. Maar door zijn algemeenheden wekt hij toch den indruk, dat de professor in zijn rede zoowat niets heeft gezegd, dat hem verontrust, niets, dat de drie synodale punten in werkelijk gevaar brengt, niets, waarmee Zwier het niet hartelijk eens zou zijn. Een "weinige critiek" op de drie punten, nu ja, maar het beteekent toch eigenlijk niets. En een afwijking van de gangbare meening. Maar ook dat is immers geen zonde.

Ik dacht: hoe kan het toch verkeerren! Wat meet men toch met twee maten!

Ik moest destijds beloven, dat ik het zwijgen zou bewaren over die synodale uitspraken. Maar als Dr. Schilder het niet doet, en men wil toch zoo gaarne den indruk laten, dat men het met hem eens is, dan is alles goed!

Nu ware het beter geweest, indien Zwier ons een kort verslag van Dr. Schilder's rede had geleverd.

Dat deed ik in mijn artikel over zijne rede ten onzent.

Het gevaar van Ds. Zwier's doen is, dat hij den indruk laat, dat Dr. Schilder in Holland heel anders gesproken heeft dan in Grand Rapids, in de Protestantse Gereformeerde Kerk aan Fuller Ave.

En dat wil er bij mij niet in.

Echter verzeker ik Zwier, dat hij het niet eens is, noch zijn kan, met hetgeen Dr. Schilder in onze kerk heeft gezegd.

Ik zou hem daarom vriendelijk willen verzoeken, eens uit zijn vagen hoek te komen (ik bedoel Zwier), en ons niet met een paar algemeenheden af te zouten, doch ons duidelijk te zeggen, wat de professor in Holland, Mich., gezegd heeft in zijne rede over de algemeene genade.

Een getrouw verslag, alsjeblijft, en geen praatjes voor de vaak.

Mede daarom geef ik in het kort nog eens de hoofdpunten aan van hetgeen ik over Dr. Schilder's rede schreef in een vorig nummer.

1. Ge kunt niet volstaan met te zeggen, dat ge in algemeene genade gelooft en daarom het eens zijt met de gereformeerde vaders. Deze maakten soms onderscheid tusschen algemeene, gemeene en particuliere genade. Ge moet dus uw onderwerp omschrijven. Teksten, die vroeger moesten dienen, om de gemeene genade te bewijzen, kunnen ook anders worden verklaard.

2. De kwestie der gemeene gratie heeft te doen met het probleem "natuur en genade" betreffende. Dit probleem is in onze dagen al onze aandacht waard trekt ook veler aandacht. De antithese is niet "natuur en genade", maar "zonde en genade".

3. God heeft zijn schepsel lief, zooals de Schrift duidelijk en overal leert. Hij bemint het werk Zijner handen, zon, maan, sterren, etc. In dezen zin bemint Hij ook Zijn eigen werk in den goddelooze, de overblijfselen van natuurlijk licht, vernuft, etc. Dit houdt echter niet in, dat Hij den goddelooze als zoodanig liefheeft buiten Christus. Zijn eigen werk ook in den mensch bemint Hij.

4. Het feit, dat de mensch na den val nog bestaat, en dat hij vele dingen ontvangt, zooals regen en zonneschijn, voedsel en deksel, gave en talent, etc. is geen grond voor de conclusie, dat er een gunstige gezindheid in God is jegens den goddeloozen mensch. De dingen zijn geen genade. Als er iets in de lezing duidelijk werd, dan was het juist dit.

5. Er is eene beteugeling, retardatie der zonde, zooals er ook eene retardatie, beteugeling der genade is. Begin en einde zijn gescheiden door het historisch proces, waarin God alle dingen onderhoudt en doet dienen als onderbouw voor Zijn werk, de uitvoering van Zijn raad van verkiezing en verwerping beide, zonde en genade, verteederen en verharding.

6. De mensch staat hier onder het gemeen mandaat. God laat zijn eisch niet varen. De mensch is geroepen om zich te vermenigvuldigen en de aarde te bebouwen en dit te doen uit liefde tot en in den dienst van God.

7. Er is geen bezwaar om te spreken van een "aanbod van genade", zoo we hier slechts onder verstaan, dat God in den pedagogischen weg tot den mensch komt, als redelijk-zedelijk schepsel, met Zijn evangelie. Maar dit "aanbod" is ook al weer geen reden om te spreken van eene "gunstige gezindheid" in God jegens den goddelooze. God volvoert immers ook hierdoor Zijn raad der verkiezing, maar ook der verwerping. Hij ontfermt Zich diens Hij wil, en Hij verhardt dien Hij wil.

Zoo sprak Dr. Schilder ten onzent.

En laat Ds. Zwier nu niet den indruk wekken, dat hij in Holland iets anders heeft gezegd.

Maar als Zwier mij toestemt, dat Dr. Schilder

aldus heeft gesproken, dan moet hij mij ook toestemmen:

1. Dat hiermede den doodsteek aan het eerste punt is gegeven, en dat er niet maar een "weinigje critiek" is geoeft op dat punt. Wil Zwier mij ook, evenals hij het Dr. Schilder doet, het recht geven, om te ontkennen, dat wij uit de dingen dezès levens kunnen concluderen tot eene gunstige gezindheid in God jegens den verworpen goddelooze? Dan geeft hij mij daarmee het recht om het eerste punt te verwerpen. Meet toch niet met twee maten, broeder! De waarheid moet immers toch aan het licht komen.

2. Dat Dr. Schilder ook niet gelooft in een "werking des Heiligen Geestes, buiten de wedergeboorte, in den verworpen goddelooze, waardoor de zonde in hem gestuit wordt." Denk er maar even aan, dat Dr. Schilder ook spreekt van een "beteugeling der genade." Zijn beschouwing van de "beteugeling der zonde" verschilt radikaal van het tweede punt van 1924.

3. Dat hier mee ook het derde punt in 't water valt, want dit kan zonder het tweede geen oogenblik stand houden.

Het is wel duidelijk, dat Ds. Zwier en ik radikaal verschillen in onze voorstelling van Dr. Schilder's beschouwing.

Alleen maar tracht Ds. Zwier zich met enkele algemeen heden te redden, terwijl ik concreet verslag geef, van hetgeen hij heeft gezegd in zijne rede.

Ten slotte zal Dr. Schilder natuurlijk zelf moeten uitspreken, wie hem zuiver voorstelt.

En ik zie er in de toekomst naar uit, dat hij dit ook doen zal.

H. H.

IN MEMORIAM

In the early morning hour of March 12, after 5 years of happy marriage, and only 3 days illness, the Lord took unto Himself my loving husband, and our son and brother,

HENRY TIMMER

at the youthful age of almost 29 years.

His sudden departure has left us shocked; still through our mist of tears we have the comforting assurance that he has gone Home to the Father, Whom he so faithfully served here below.

Mrs. Lina Bouman Timmer
Mr. and Mrs. D. Timmer
Gertrude, Cornelia
Mrs. J. Versprille
Mr. and Mrs. N. J. Bouman
Mr. and Mrs. J. Bouman
Angie, Kathryn, Wilma

Grand Rapids, Mich.

According To The Numbers Of The Children Of Israel

Brother Wm. M. of G. R. Mich., sent us the following letter:

"In Deut. 32:8, 9, we find in the Septuagint: 'When the Most High divided to the nations their inheritance, when He separated the sons of men, He set the bounds of the heathen according to the number of the angels of God, but He himself took up His abode in Israel'. In the King James Version: 'When the Most High divided to the nations their inheritance, when He separated the sons of Adam, He set the bounds of the people according to the number of the children of Israel. For the Lord's portion is His people, Jacob is the lot of His inheritance.'

"Will you please give us an explanation of Deut. 32:8, 9, in connection with Acts 14:15-18 and Rom. 11:6, Rom. 11:16-24 in regard to the two 'world ideas' as represented by the good and wild olive trees".

For the present my answer is as follows:

1. What the brother writes about the translation of the LXX (Septuagint) is only partly true. The reader probably knows that the Septuagint, usually indicated by "the LXX", is a Greek translation of the Old Testament, made before the coming of Christ. Now, it is, indeed, true that the LXX translate verse 8 as the brother quotes above. The phrase in Hebrew "Bene Jisrael", children of Israel, is rendered in the LXX by "angeloon Theou", of the angels of God. However, we may safely pass up the question of this translation. It has no value. Most probably it is not based upon any original reading, but rather an arbitrary translation. At the time when the LXX had its origin there was a Jewish notion that each nation had its guardian angel, a notion which originated in a mistaken interpretation of different parts of Scripture.

However, the rendering which the brother ascribes to the Septuagint of the ninth verse, I cannot find there. According to his letter the LXX gives the following translation of vs. 9: "But he himself took up his abode in Israel". But we read there: "Kai egenethee meris Kurion laos autou Jakoob; schoinisma kleeronomias autou Israeel". And this is the same as in our King James Version. I suppose, however, that Brother M. cannot read the LXX, nor did he apparently have in his possession an English translation of it. What he quotes is probably a commentary on vs. 8. And that particular commentary must have elaborated upon the idea expressed by the erroneous translation of that verse by the Septuagint. For it would be according to the same mistaken later Jewish notion referred to above, to say that, whereas Jehovah appointed angels over the other nations, He presided in

person over Israel. Hence, the rendering of Brother M.: "But he himself took up his abode in Israel".

Let this suffice with regard to the translation.

2. The meaning of these verses cannot be dark. Moses is speaking of the manifestations of divine mercy to Israel, the Lord's people. That mercy did not commence with the entering of the people of Israel into the promised land. On the contrary, it is an eternal mercy. Even in His counsel God had assigned to Israel the land of Canaan. And from the very beginning of the development of the human race, more particularly after the flood in this case, and of the formation of tribes and tongues and nations, the Lord had Israel in mind. And thus, when in His providential care and government of all things He divided the sons of Adam, and gave to each one of the nations its inheritance, He did so with the purpose in mind to give to Israel its own portion in the land of Canaan. Canaan was a land proportioned to the number of the children of Israel, and its boundaries were, besides, so fixed that it occupied exactly the place among, in the midst of the nations, in the very "navel" of the earth, which it did occupy. And the reason for this special care and mercy over Israel is expressed in vs. 9: "For the Lord's portion is His people; Jacob is the lot of his inheritance". Israel had the Lord chosen in His eternal love. It was, therefore, His special portion.

3. Thus far I have no difficulty in answering Brother M.'s question. But from here on, I am afraid, I grope somewhat in the dark. When I answer a question it is essential that I clearly see its point. And I must confess that I do not. I do not understand what the brother means by his two "world ideas", nor do I clearly see the connection between Deut. 32:8, 9, and Acts 14:15-18, Rom. 11:6; 16-24. Of course, I can see the general connection. Even though in the old dispensation the nation of Israel was the Lord's special portion and inheritance, the cultivated "olive tree", and the object of Jehovah's special care; and although He allowed the other nations to walk in their own way of sin and corruption; yet, His providential care was also concerned with these other nations. For Israel was not to be the sole heir of salvation in Christ. Although for a time the nation as such was God's special portion, it was as such a type of the greater portion and inheritance of Jehovah from among all the nations of the earth. And there can be no question about the fact, that God's providence over the nations, even in dividing unto them their inheritance, kept in view the time, when the Gentiles should also become His portion and with the Jews be grafted into the good olive tree. So much I am able to say at the present time.

I am afraid, however, that this does not fully answer the brother's question. When I read the last part of his letter, and especially note that he speaks

of the two "world ideas", I feel that he has something else in mind. The trouble, probably, is that he and I think along different lines, especially when the so-called Jewish question is concerned. I confess, therefore, that I am not able at present to see the point.

Hence, rather than continuing to grope in darkness and make a guess at it, I kindly ask the brother to shed a little more light on his question. He must have some more or less definite ideas of his own, especially with regard to what he calls the two world ideas.

My answer, therefore, must needs end in a question: Just what do you mean? And what is the point you would like me to explain?

H. H.

IN MEMORIAM

The Priscilla Society hereby expresses its sympathy with one of its members, Mrs. Chris Schut, in the loss of her sister,

ANNA

who, after years of suffering, passed away on Sunday, February 26, 1939, at the age of thirty years.

May we understand the Lord's teaching also with a view to our departure, which is certain to come, and learn to number our days.

The Prot. Ref. Ladies Aid of Hudsonville, Mich.

Rev. John D. De Jong, Pres.

Mrs. A. Talsma, Sec'y.

IN MEMORIAM

Door dezen betuigen wij onze sympathie met den broeder ambtsdrager, ouderling C. Pals, in het verlies van zijn echtgenote,

MRS. C. PALS

Dat 's Heeren barmhartigheid en goedertierenheid den broeder en de zijnen ondersteune en rijkelijk vertrooste is onze bede.

Namens den Kerkeraad

Wm. Kamstra, Sec'y.

Orange City, Iowa.

IN MEMORIAM

On Sunday, March 12, it pleased our Heavenly Father to take unto Himself one of our faithful members,

HENRY TIMMER

It is our prayer that our Lord may comfort the bereaved wife, parents and sisters.

The English Men's Society

O. Van Ellen, Pres.

G. Vink, Sec'y.

Grand Rapids, Mich.

Zwier Meent Gehoord Te Hebben!

Zoo schijft de leeraar van Maple Ave., Holland, Mich., aan het einde van een artikel, waarin hij zijn oordeel uitspreekt over het optreden van Dr. Schilder in kerkgebouwen van Protestantsche Gereformeerde Kerken.

Hij meent, dat wij door de Christelijke Gereformeerden niet volgens Matt. 18:17 als heidenen en tollenaars zijn te beschouwen, zoo schrijft hij, maar dat het de plicht van Zwier c.s. is, om ons bij wijlen te vermanen, gelijk men een broeder doet.

Alsof we ook hem, dien we als een heiden en tollenaar beschouwen en met den ban uit het Koninkrijk der hemelen hebben gesloten, niet nog bij wijlen moeten vermanen, "gelijk men een broeder doet".

Maar in elk geval schijnt Zwier van oordeel te zijn, dat het in het licht van deze roeping wel te rechtvaardigen is, dat Schilder in onze kerkgebouwen optrad.

Zelfs zou hij zelf wel genegen zijn om een eventueel verzoek, om in onze kerken lezingen te houden aan te nemen. Hij schrijft: "De afgeweken broeders zullen mij wel nooit vragen om een lezing te houden. Daar ben ik wel zeker van. Maar als ze het deden, zou ik me wel tweemaal bedenken, al eer ik voor zulk een broederlijke uitnoodiging zou bedanken. Principieele bezwaren zou ik tegen de aanvaarding van zulk een uitnoodiging niet weten aan te voeren".

Zwier bedoelt, blijkens het verband van dit zijn schrijven, dat hij het wel aardig zou vinden, indien wij hem eens verzochten om ons te vermanen.

Nu klinkt het wel een beetje vreemd, om iemand te verzoeken om het toedienen van eene vermaning.

Maar zou het niet kunnen? Zouden onze mannenverenigingen Ds. Zwier niet zulk een verzoek kunnen toezenden? Natuurlijk onder voorwaarde, dat de vermaanden het recht kregen om ook te spreken en de gronden voor Zwier's vermaningen in het licht te stellen. Wij laten ons gaarne vermanen, indien we maar overtuigd zijn, dat de vermaning gegrond is.

En we willen de halve broederlijkheid van Ds. Zwier gaarne waardeeren.

Ik zeg *halve*

Want het is lang niet de moeilijkste helft van de broederlijkheid, om als *vermanen* wel te willen optreden. Daar kan natuurlijk het duiveltje van hooghartigheid wel achter zitten. Het streelt het trotsche vleesch altijd meer of min, om zooals Zwier doet, tegen den broeder te zeggen: "Ga eens voor mij op het zondaarsbankje zitten, broedertje, dan zal ik je eens wat kapittelen".

Doch de andere helft van de broederlijkheid mag niet worden veronachtzaamd.

Men moet ook vermaand willen worden.

En nu hebben wij Ds. Zwier c.s. reeds jaren ach-

tereen ernstig vermaand vanwege hunne, in 1924 geijkte, ketterijen, zoowel als vanwege hun onrecht tegenover ons bedreven, en de scheuring, die ze hebben veroorzaakt toen ze ons hebben uitgeworpen, omdat wij hun ketterijen niet konden onderteekenen.

Maar het baatte niets.

En nu klinkt het wel broederlijk, om tegen den broeder te zeggen: "man, wat heb je vuile voeten; laat mij ze maar eens wasschen". Maar men moet toch ook zijn eigen vuile voeten gewasschen willen hebben.

En dit laatste wil Zwier niet.

Hij trekt liever een paar dikke synodale sokken over zijn vuile voeten, dan dat hij ze door ons zou laten wasschen.

Doch dit nu daar gelaten.

Ik wilde thans slechts wijzen op het laatste zinnetje van Zwier's correspondentie. Hij schrijft daar: "Ik meen gehoord te hebben, dat Prof. Schilder dit laatste gedaan heeft". Met "dit laatste" heeft Zwier het oog op ons eene vermaning toedienen.

Nu vind ik dit, in de eerste plaats, *fijn gezegd*. Echt *zwierig*.

Daar is geen vinger achter te krijgen!

Pas nu op, mensen, dat ge niet zegt, met een beroep op Ds. Zwier, dat Dr. Schilder ons, Protestantsche Gereformeerden, heeft vermaand! Dat zoudt ge er natuurlijk gemakkelijk van kunnen maken. Het zinnetje van Ds. Zwier's pen zou gemakkelijk als een lucifer kunnen dienen, om het vuurtje van zulk een praatje aan te steken. Maar Ds. Zwier zou, en met recht, antwoorden: "dat heb ik bedoeld noch geschreven; voor zulk praatjes wil ik niet verantwoordelijk wezen!"

Maar ge zoudt misschien geneigd zijn, om te zeggen: "ja, maar Ds. Zwier heeft het toch gehoord; en wat hij gehoord heeft, heeft hij bovendien ook nog in *De Wachter* gepubliceerd. En die *Wachter* wordt overal gelezen. Nu zou hij toch op losse geruchten zoo maar niet iets in *De Wachter* doorgeven. Hij heeft het dus gehoord van iemand, die het wel weten kon. Hij heeft goede grond onder de voeten!"

Maar pas op!

Ge moet Ds. Zwier nauwkeurig lezen, en hem niet iets in de schoenen schuiven.

En als ge aldus zoudt spreken, en hem bovendien ook nog zoudt vragen, wie zijn zegsman is geweest, dan zou hij u nogmaals antwoorden: "Ge hebt mij niet goed gelezen. Ik heb nooit gezegd, dat ik het gehoord heb. Wat ik zeide is, dat ik *meende* het gehoord te hebben". Nu kan men zich natuurlijk vergissen in hetgeen men hoort, of meent te hooren, of meent gehoord te hebben. En vooral is het in zulke gevallen heel moeilijk, om zich te herinneren, van wien men zooiets hoorde. Zelfs zou het niet onmogelijk zijn, dat

die zegsman heel iets anders heeft gezegd. Och, er zijn zooveel mogelijkheden! Zoo'n man kan gezegd hebben, dat Dr. Schilder ons *niet* vermaand heeft; hij kan gezegd hebben, dat Dr. Schilder de *Christelijke Gereformeerde* broederen heeft vermaand. Of hij kan gezegd hebben, dat Dr. Schilder de Protestantsche Gereformeerde broederen heeft *gewaardeerd*.

Zelfs kunt ge met dit woord van Ds. Zwier ook nog een anderen kant op.

Ge kunt nadruk leggen op het woordje *gehoord* inplaats van op het woordje *meen*.

In dat geval heeft Ds. Zwier gezegd: Ik meen *gehoord* te hebben, dat Dr. Schilder dit gedaan heeft.

Ds. Zwier zou in dat geval bedoelen: ik kan het ook *gedroomd* hebben, of ik kan het mij *verbeeld* hebben, of ik kan het misschien net maar *graag gewild* hebben, of ik kan het misschien zelf wel gezegd hebben, maar ik meen, dat ik het *gehoord* heb; echter, ik wil er af wezen; zeker ben ik er in geen geval van.

Ik zeg maar: Ds. Zwier heeft het fijn gezegd!

Keurig!

Als ik iets de wereld in wilde hebben, zonder voor dat iets nu ook maar in het minst verantwoordelijk te willen zijn, dan zou ik het niet kunnen verbeteren.

Want Ds. Zwier zegt hier letterlijk niets.

En toch staat het in *De Wachter*!

En toch gaan we straks van de argelooze lezers hooren: "hebt je 't al gelezen? Die Dr. Schilder heeft de Protestantsche Gereformeerden maar eens netjes op hun nummer gezet? Toch waar! 't Staat in *De Wachter*!"

Nu is het natuurlijk onmogelijk te bewijzen, dat hetgeen Ds. Zwier hier schrijft niet waar is.

Ik bedoel, dat hij *meent* het alzo *gehoord* te hebben.

Wie zal het "meenen" perk of paal stellen? Er is schier geen eind aan, wat een mensch al niet meenen kan soms. In Nederland zei men zelfs, dat het mogelijk is, dat iemand meenen kan, dat zijn neus een metworst is!

Maar wel wil ik Ds. Zwier gerust stellen, of liever *teleurstellen*. Want ongetwijfeld heeft Zwier niet alleen groot genoeg er in om zelf ons te vermanen, maar hij heeft ook een welgevallen in degenen, die het net zoo doen als hij. En vooral, geloof ik, zou het Ds. Zwier een groot genoeg doen, indien hij, inplaats van het veel-niets-zeggende-zinnetje, dat hij thans neerpende, kon schrijven: Dr. Schilder heeft de Protestantsche Gereformeerde scheurmakers (broeders, bedoel ik), vermaand.

Daarom is het misschien beter, dat ik schrijf *teleurstellen* dan *gerust stellen*.

Indien hij *meent* het gehoord te hebben, maar niet gehoord heeft, dan verzeker ik hem, dat zijne *meening* onjuist is.

Indien hij meent het gehoord te hebben, en deze meening juist is, dan verzeker ik hem, dat zijn zegsman hem de waarheid niet heeft verteld.

Want Dr. Schilder heeft ons niet vermaand naar Matt. 18:17, "gelijk men een broeder doet".

Noch persoonlijk, noch in privaten kring, noch in eene publieke lezing, heeft hij dit gedaan, noch ook maar iets, dat er op geleek.

Wel heeft hij er herhaaldelijk bij ons en bij de Christelijke Gereformeerden op aangedrongen, dat we niet gescheiden moesten blijven, maar weer één moesten worden.

Wel heeft hij op onze conferentie met hem ons gevraagd, of wij onzerzijds gewillig zouden zijn, om eene samenspreking met de Christelijke Gereformeerde broederen te houden over de kwestie der "gemeene gratie". Waarop wij hem geantwoord hebben, dat wij daartoe te eeniger tijd bereid zouden zijn, mits natuurlijk niet op de basis der Drie Punten.

Maar nimmer heeft hij ons vermaand om *terug te keeren*. Nimmer heeft hij ook maar gesuggereerd, dat het onzerzijds zonde was, dat we de Drie Punten niet wilden onderteekenen, nog veel minder ons daarover vermaand. Zelfs heeft hij ons niet onduidelijk te kennen gegeven, dat hij ons niet als schismatieken beschouwde.

En zonder gevaar van tegenspraak van de zijde van Prof. Schilder, zeg ik het hier openlijk, dat de geachte broeder niet naar Nederland terugkeert met den indruk in zijne ziel, dat wij schismatieken zijn.

Hij betreurt de scheiding.

Maar hij doet dat radikaal anders dan Ds. Zwier, die schrijft: "Zeker, wij betreuren ten eerste de scheuring, die deze broeders in onze kerken hebben aangebracht. We kunnen niet anders dan die als diep zondig veroordeelen".

Dr. Schilder zou deze uitlating van Zwier nooit onderteekenen.

En ik verzeker Zwier, dat de tijd bijna voorbij is, dat zulk pogen om ons als scheurmakers te teekenen, ingang vindt bij de Nederlandsche Gereformeerden.

Zijn pogen is ijdel.

Hij mag velen onnoozelen lezers dit kunnen wijs maken.

Maar geen menschen, die de zaken onderzoeken.

Voor Dr. Schilder's betreuren der scheiding heb ik niets anders dan de grootste achting.

Ds. Zwier's droefheid veracht ik met heel mijn ziel!

H. H.

Dat Gods Goedheid Particulier Is

XIV. Goedertierenheid, Die Tot Bekeering Leidt.

Als een getrouw zoon der Christelijke Gereformeerde Kerken, beroept Ds. Zwier zich, voor zijne voorstelling, dat er eene gunstige gezindheid in God is jegens alle menschen, "waaronder natuurlijk ook de verworpenen begrepen zijn", op al die teksten, die ook door de Kalamazoosche synode van 1924 in der haast zijn samen gesprokkeld tot staving van het bekende eerste punt.

En hij blijft ook aan zijne kerken getrouw, wanneer hij van die teksten dezelfde exegese biedt, die wel niet door de synode gegeven werd, want zij leverde geen exegese, maar dan toch door haar werd gesuggerend door het verband, waarin ze werden aangehaald.

Of zijne exegese vrij is van invloeden, die over de verklaring der Schrift niet mogen heerschen, betwijfel ik ten zeerste. Indien hij zich eens niet tot taak gesteld had, om de leer der Drie Punten te verdedigen, maar de waarheid haar vrijen loop te laten hebben en meer licht te werpen op de kwestie der gemeene gratie, zou ook zijne verklaring van sommige der door hem uitgelegde Schriftplaatsen waarschijnlijk een beetje anders zijn uitgevallen.

Zooals het nu staat, dient hij wel zijn kerkje, maar niet de Kerk; wel een zekere theorie, maar niet de waarheid.

Hij beweert nogal eens een hekel te hebben aan het overdorschen van oud stroo; maar in de werkelijkheid doet hij niets anders.

Dit geldt ook van zijne verklaring van Rom. 2:4.

Het stroo, dat Zwier hier dorscht is al zeer oud. De genoemde tekst werd meermalen gebruikt door Pelagianen en Semi-Pelagianen, om hen er mee te slaan, die de leer der soevereine genade Gods voorstonden. Dit is opmerkelijk. En ook is treffend, dat Zwier dezen tekst tot hetzelfde doel gebruikt, en tevens hem verklaart op dezelfde wijze, waarop bovengenoemde tegenstanders der gereformeerde waarheid hem altijd verklaard hebben. Dit moest Ds. Zwier, die er immers niet van wil hooren, dat hij Arminiaansche tendenzen zou vertoonen, toch tot nadenken stemmen.

Reeds de bekende ketter, Julianus, beriep zich op dezen tekst tegenover Augustinus. Julianus meende in deze Schriftuurplaats de leer van eene algemeene goedertierenheid Gods te mogen zien. Hij verklaarde haar dan zoo, dat er in God eene algemeene goedertierenheid was om alle menschen tot bekeering te leiden. Wat Hem betrof, Hij wilde wel alle menschen redden. Indien iemand dus niet behouden werd, dan lag dit niet daaraan, dat Gods reddende goedertierenheid niet alle menschen gold, maar daaraan, dat de goddelooze menschen die algemeene goedertierenheid tegenstonden. De exegese van Augustinus was echter

anders. Hij antwoordde, dat Gods goedertierenheid zeker tot bekeering leidt, maar alleen "quem predestinavit", dien Hij heeft uitverkoren. Wat de anderen betreft, de vaten des toorns, "illorum neminem adducit ad poenitentiam salubrem et spiritalem", niemand hunner wordt tot zaligmakende en geestelijke bekeering geleid. God is en blijft volkomen vrijmachtig. (Contra Julianum, V, 14; zie Dr. Polman's "De Predestinatieleer van Augustinus etc. p. 94).

Tegen deze verklaring van Augustinus keert zich Ds. Zwier. Ofschoon het duidelijk is, dat hij ook hier onze exegese van den tekst niet kent, en zich de moeite niet heeft getroost, om ons er op na te zien, doch ons weer dezelfde verklaring van den tekst toedicht, die hij ons ook bij de verklaring van de reeds besproken teksten in de schoenen wilde schuiven, één ding blijkt wel zeer duidelijk: hij moet van de verklaring, dat hier van eene goedertierenheid Gods sprake is, die alleen den uitverkorenen ten goede komt en hen tot bekeering leidt, niets hebben.

En hij kiest geheel de zijde der ketters, die in deze Schriftuurplaats eene algemeene goedertierenheid Gods zagen.

Zoo deed, zooals we meermalen aantoonde, ook Prof. Berkhof, die in zijn "De Drie Punten" etc. den tekst alzoo verklaart, dat God die goddelooze Joden tot bekeering wilde leiden in Zijne algemeene goedertierenheid, maar dat de uitkomst in dit geval aan Gods doel niet beantwoordde!

En dan beweren de broeders nog, dat ze geen Arminiaansche tendenzen vertoonen!

Doch laat ons Ds. Zwier eerst zelf laten zeggen, wat zijne verklaring van den tekst is. Het wil hem voorkomen als de beste verklaring, dat de apostel hier en in het verband niet alle menschen, maar de Joden alleen toespreekt. En hij schrijft dan:

"Is echter de nieuwe opvatting de juiste, dan hebben we hier, strikt genomen, geen bewijs voor de goedheid Gods in den meest algemeenen zin des woords. Want immers, als de Jood hier wordt aangesproken, dan doelt de apostel ongetwijfeld met zijn vraag: 'Of veracht gij den rijkdom zijner goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid?' op zegeningen, die niet algemeen zijn in dezen zin, dat alle menschen zonder onderscheid daarin deelen.

"Dat is wel het geval met de zegeningen, waarover we het in de vorige artikelen hadden, regen en vruchtbare tijden, spijs en vroolijkheid. Alle menschen ontvangen deze goede gaven Gods, de heidenen zoowel als de Joden, de boozen zoowel als de goeden, de onrechtvaardigen zoowel als de rechtvaardigen, en daarin bewijst God hun Zijn algemeene goedheid.

"Maar aan Israel schonk Hij vele zegeningen, die Hij aan de heidenen onthield.

"De apostel wijst daarop later, in de verzen 17 en 18: 'Zie, gij wordt een Jood genaamd, en rust op de wet, en roemt op God, en gij weet zijnen wil en be-

proeft de dingen, die daarvan verschillen, zijnde onderwezen uit de wet'. En in de eerste verzen van het volgende hoofdstuk: 'Welk is dan het voordeel van den Jood, of welke is de nuttigheid der besnijdenis? Veel in alle manier. Want dit is wel het eerste, dat hun de woorden Gods zijn toebetrouwd'.

"Het zijn dan ongetwijfeld deze verbondsweldaden, waarop de apostel doelt met zijn vraag, of de rijkdom van Gods goedertierenheid door den Jood veracht wordt.

"Dit is wat we noemen een rhetorische vraag. Het antwoord ligt er in opgesloten.

"De Jood, dien de apostel hier aanspreekt, heeft inderdaad den rijkdom van Gods goedertierenheid en verdraagzaamheid en lankmoedigheid veracht. Hij was prat op de voorrechten, die hij als zoon Abrahams ontving. Hij trok daaruit de conclusie, dat het wel met hem was, dat hij, zoo rijk door God gezegend, rechtvaardig was voor God. En op hoogen toon veroordeelde hij de heidenen, zich bewust, (niet bewust?, H.H.) dat hij zelf even verdoemelijk voor God stond als de heidenen, over wie hij zich als rechter opwierp.

"Dat wordt hem hier door den apostel met duidelijke woorden gezegd.

"Inplaats van u door de goedertierenheid Gods tot bekeering te laten leiden, vergadert gij naar uwe hardigheid en onbekeerlijk hart uzelfen toorn als een schat in den dag des toorns en der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods, die een iegelijk vergelden zal naar zijne werken.

"Duidelijk blijkt dus uit dezen tekst, dat God Zijne goedertierenheid ook bewijst aan zulken, die haar verachten en versmaden, en die zich daardoor schatten vergaderen in de plaats des verderfs. Dezelfde waarheid, die we vonden in de Bergrede van Jezus, dat God goedertieren is over de ondankbaren en boozen.

"Al kan volgens deze opvatting de besproken tekst niet dienen als bewijs voor Gods goedheid in den meest algemeenen zin des woords, omdat niet alle menschen in de hier bedoelde zegeningen deelen, toch volgt hieruit wel, dat God den rijkdom Zijner goedertierenheid niet beperkt tot den kring der uitverkorenen. Ook niet-uitverkorenen deelen daarin. Dat is duidelijk, niet-waar?

"Terecht kon onze Synode van 1924 zich daarom ook op dezen tekst beroepen".

Om de verklaring van Ds. Zwier goed te verstaan, is het misschien niet ondienstig, dat we hier ook aanstonds laten volgen, wat hij er op tegen heeft, om de goedertierenheid Gods, hier genoemd, te verklaren als alleen de uitverkorenen betreffend. Hij schrijft:

"Het onhoudbare van deze voorstelling, reeds eerder door ons aangetoond, komt ook hier weer duidelijk te voorschijn.

"Die den tekst onbevooroordeeld leest gevoelt dadelijk, dat de apostel hier wel terdege van de gedachte uitgaat, dat God deze verachters van Zijn goedertieren-

heid nog dagelijks zegende. Hij zegt niet tot hen: Gij vergist u, deze zegeningen zijn wezenlijk niets anders dan vloeken, die God op uw hoofd doet nederdalen. Maar hij wijst hen op het feit, dat God hen nog altijd deed deelen in den rijkdom Zijner goedertierenheid. Daarin vergisten de Joden zich niet. Maar zij vergisten zich hierin, dat zij uit deze goedertierenheid Gods de conclusie trokken, dat het daarom wel met hen was, dat zij in Gods oog rechtvaardig waren. Dien zoeten droom verstoort de apostel met de verklaring, dat zij vanwege hun onbekeerlijkheid zich schatten vergaderden in de hel."

Tusschen twee haakjes zij hier reeds opgemerkt, dat die Joden dan toch ook reden hadden voor dien "zoeten droom". Wat een vreemde redeneering toch! Er was een rijkdom van Goddelijke goedertierenheid over die goddelooze Joden, bewijs van een even rijke gunstige gezindheid Gods over hen; en dan vergisten zich de Joden nog, wanneer ze meenden, dat het wel met hen was! Ik begrijp van Zwier's begrip van Gods goedertierenheid al minder.

Doch we moeten Zwier nog even verder volgen.

Wij hebben, zoo schrijft hij, nog één argumentje meer. En dat moet hij nog "even" ontzenuwen; dan is hij ook met dezen tekst weer klaar. Zwier heeft doorgaans een even lagen dunk van anderer argumenten, als hij een hoogen dunk heeft van zijn eigen.

Welnu, laat ons hem ook nog even volgen, als hij dit laatste "argumentje" even ontzenuwt:

"Ze zeggen, dat hier sprake is van de goedertierenheid Gods, *die tot bekeering leidt*, en dat moet toch zeker wel zaligmakende goedertierenheid zijn. Want dit doet deze goedertierenheid alleen met de uitverkorenen. Ze leidt nooit één ander tot bekeering. Dus hebben we ook hier te denken aan de goedertierenheid, die God alleen aan Zijn uitverkorenen bewijst.

"Het is waarlijk niet moeilijk deze 'verklaring' te weerleggen.

"Let er slechts op, dat de broeders hier den apostel niet correct aanhalen. Ze laten hem iets zeggen, dat hij niet zegt. Of juist uitgedrukt, ze laten iets weg, dat hij zegt."

Ik moet Zwier hier wel even weer in de rede vallen. De lezer moet namelijk verstaan, dat Zwier ons met opzet nooit aanhaalt, dat hij ons maar wat aanwrijft, het kan hem bitter weinig schelen wat. We hebben het hier dus weer te doen met een der vele onwaarheden, waarmee Zwier's artikelen doorspekt zijn. Met dit voor de aandacht hooren we Zwier verder:

"Als Paulus hier zeide, dat de goedertierenheid Gods tot bekeering leidt, ja, dan zou deze verklaring er wel op door kunnen. Dan zouden we dat van Gods zaligmakende goedertierenheid over Zijn volk kunnen verstaan, want zij en zij alleen, worden daardoor waarlijk tot bekeering gebracht.

"Maar de broeders laten hier, we vertrouwen onopzettelijk, een woordje weg.

“De apostel zegt hier, dat de goedertierenheid Gods u tot bekeering leidt.

“Hij richt zich tot den goddeloozen Jood, den verachter van den rijkdom van Gods goedertierenheid, die naar zijn hardigheid en onbekeerlijk hart zichzelf toorn vergadert in den dag des toorns en der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods. Tot hem richt hij zijn vraag: ‘Weet gij niet, dat de goedertierenheid Gods u tot bekeering leidt?’

“Hier kan dus met geen mogelijkheid bedoeld zijn de zaligmakende goedertierenheid Gods, want daarin deelen alleen de uitverkorenen, en zij worden daarvoor wis en zeker tot bekeering gebracht.

“De apostel doelt hier op een zekere goedertierenheid Gods, die wel tot bekeering leidt, dat wil zeggen, die daartoe strekkende is, of zooals de kantteekening van onzen Statenbijbel luidt, die u tijd en redenen geeft om uzelf te bekeeren, maar die het voorwerp van deze goedertierenheid nooit of te nimmer tot waarachtige bekeering brengt”.

Laat ons nu in het kort de verklaring van dezen tekst door Ds. Zwier samenvatten:

1. De rijkdom der goedertierenheid Gods bestaat daarin, dat de Jood in onderscheiding van den heiden vele voorrechten en zegeningen had, zooals het Woord Gods, de verbonden, de wet en de schaduwdienst; tempel, altaar, priester, offerande, etc. Deze voorrechten waren *zegeningen* voor iederen Jood, hoofd voor hoofd en ziel voor ziel, en door God alzo bedoeld.

2. Deze voorrechten en zegeningen waren een bewijs van Gods gunstige gezindheid jegens elken Jood, zonder onderscheid, hoofd voor hoofd en ziel voor ziel. Dat dit metterdaad de gedachte is van Zwier blijkt wel daaruit, dat hij, evenals de synode van 1924, met dit vers het eerste punt wil verdedigen. God bewees dus in deze dingen, dat Hij elken Jood genadig was.

3. De strekking van deze voorrechten en van deze goedertierenheid Gods was om alle Joden tot bekeering te leiden. Dat wil natuurlijk zeggen, indien woorden iets beteekenen, dat God in groote goedertierenheid bedoelde en ook trachtte, om alle Joden tot bekeering te leiden. Indien dit niet de beteekenis is van Zwier's vele woorden, dan wilde ik gaarne zien, dat hij zich nader verklaarde. Zooals ik hem nu versta, leert hij dit zeer duidelijk. Als we niet bedoelen, om met woorden te spelen, dan leert Zwier hier, zooals ieder zal moeten toestemmen, dat er in God een goedertierene wil is, om alle Joden tot bekeering te leiden.

4. Deze goedertierenheid Gods is echter niet zaligmakend. Dat wil zeggen, ofschoon God het wel zoo bedoelde, had ze toch niet de uitwerking, dat de Joden zich lieten bekeeren. Ze verhardden zich. En vergaderden zich alzo schatten des toorns. We hebben het hier te doen met een wederstandelijke goedertierenheid in God.

Dat is Zwier's leer.

Het is feitelijk precies dezelfde leer als de twee-

willen-leer van wijlen prof. Heyns.

Het is de leer van het Semi-pelagianisme.

Zwier mag nog zoo sterk beweren, dat hij gereformeerd is en dat hij met ons het Arminianisme veroordeelt, ik spreek het met alle vrijmoedigheid uit, dat ieder, die nog gereformeerd kan oordeelen, hier en in Nederland, mij zal moeten toestemmen, dat hij met zijne verklaring van Rom. 2:4 in het kamp der vijanden is verdwaald geraakt, evenals prof. Berkhof.

Maar letten we nu verder op Zwier's redeneering.

Gaan we eerst eens van de veronderstelling uit, dat Zwier het recht heeft om de duidelijke woorden van den tekst te veranderen, zooals hij doet. Want het zal den lezer toch duidelijk zijn geworden, dat hij dat doet. De woorden: “goedertierenheid Gods, die u tot bekeering leidt” verandert hij in: “goedertierenheid Gods, die daartoe strekkende is om uzelf te bekeeren, maar die het voorwerp van deze goedertierenheid nooit of te nimmer tot waarachtige bekeering brengt”. Om het kort te zeggen, Zwier maakt van de woorden: “die u tot bekeering leidt” precies het tegenovergestelde: “die u nooit of te nimmer tot bekeering brengt”.

Doch veronderstel, dat deze verklaring toelaatbaar is.

We hebben dan toch in elk geval een goedertierenheid, *waarvan de strekking is, om den mensch tot bekeering te leiden*.

Maar in de eerste plaats mag worden opgemerkt, dat eene *algemeene* goedertierenheid die strekking nooit hebben kan. Eene algemeene goedertierenheid is een goedertierenheid Gods over rechtvaardigen en goddeloozen. Of iemand rechtvaardig is of goddeloos, dat maakt ten opzichte van deze goedertierenheid Gods niets uit. Er gaat dus van deze goedertierenheid niet het getuigenis uit: gij moet u bekeeren om mijne goedertierenheid deelachtig te zijn en te smaken. Het tegendeel is waar. Deze goedertierenheid getuigt: het maakt niets uit, of gij u bekeert of niet, goedertieren ben ik toch over u! Zulk eene algemeene goedertierenheid had dus juist niet de strekking om iemand tot bekeering te leiden. En ik zou Zwier wel eens willen zien verklaren, hoe ze die strekking wel kon hebben. Zal dus de openbaring der goedertierenheid Gods den mensch tot bekeering leiden, dan moet ze naar den inhoud juist particulier zijn. Dat wil zeggen, er moet van de openbaring dier goedertierenheid Gods duidelijk het getuigenis uitgaan: Ik ben den rechtvaardige goedertieren; bekeert u dan, en Ik zal mij over u ontfemen en u menigvuldiglijk vergeven!

In de tweede plaats zal Zwier het toch moeten toestemmen, dat door de “voorrechten” van den Jood ook zulk eene algemeene goedertierenheid Gods niet aan hem werd geopenbaard. De wet en de profeten verkondigden metterdaad niet, dat God goedertieren was over elken Jood, hetzij hij zich bekeerde of niet. Het tegendeel is waar. De wet wist vreeselijk te vloeken, de profeten verkondigden geen algemeene goedertieren-

heid, maar een zeer particuliere. En de psalmen zongen van die particuliere goedertierenheid, den toorn en groote grimmigheid uitroepend over alle goddelooze Joden.

Willen we dus den tekst zoo verklaren, dat "goedertierenheid, die u tot bekeering leidt", moet beteekenen: "goedertierenheid, die de strekking heeft om u tot bekeering te leiden", dan komt de zaak zóó te staan, dat in de wet en de profeten, in al "het voordeel van den Jood", steeds een particuliere goedertierenheid verkondigd werd, geopenbaard werd, dat God alleen over den rechtvaardige goedertieren is. Goedertierenheid is immers volgens Zwier Gods *zelfbegeerlijkheid*! Hij vergeet dit hier geheel en al. Juist omdat dit zoo is, is Gods goedertierenheid alleen over den rechtvaardige. Hij kan wel over ondankbaren en boozen goedertieren zijn, maar dan over uitverkorene, door Hem in Christus geziene, gerechtvaardigde goddeloozen, ondankbaren, boozen. Maar buiten Christus is er geen goedertierenheid Gods, juist omdat het altijd eene goedertierenheid is over rechtvaardigen. Die uitverkorene, door Hem in Christus geziene, gerechtvaardigde zondaren, worden door de openbaring van Zijne goedertierenheid, in wet en profeten zoowel als in het Evangelie, ook tot bekeering geroepen, en door Zijne almachtige, wederbarende werking van goedertierenheid ook tot bekeering geleid. Nu werden door die goedertierenheid Gods natuurlijk alleen de uitverkorenen werkelijk tot bekeering geleid. De goedertierenheid Gods leidde werkelijk tot bekeering. Maar daar was ook onder Israel de verworpen bolster. Het was niet alles Israel, wat uit Israel was. En ook zij deelden in het "voordeel van den Jood". Ook zij waren er getuige van, dat God goedertieren is over den rechtvaardige. Ze zagen het met hunne oogen. Ze hoorden het met hunne ooren. Maar zij moesten van eene goedertierenheid Gods over rechtvaardigen niets hebben. Ze waren getuige van de goedertierenheid Gods, die tot bekeering leidt, maar ze verachtten haar. En in dien weg, en dat volkomen naar Gods bedoeling, vergaderen zij zich schatten des toorns in den dag des toorns en der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods. En de bedoeling van de vraag van den apostel is: "of behoort gij tot diegenen, die den rijkdom der goedertierenheid verachten?"

Wezenlijk hebben wij dan ook altijd bovenstaande verklaring van den tekst gegeven.

Alleen maar meenden wij, dat de woorden: "die u tot bekeering leidt" al te positief zijn, om te worden veranderd in "waarvan de strekking is om u tot bekeering te leiden".

Ook is het niet waar, dat wij, zooals Zwier ons aanwrijft, het woordje *u* gemakshalve weglieten.

Maar ik liet dat woordje slaan op "mensch" van vs. 1, en meende, dat het verband niet toeliet, dat we het begin van Rom. 2 alleen op de Joden laten slaan. De apostel spreekt daar aan den "mensch, wie gij ook

zijt". En Ds. H. Danhof liet het wel op de Joden slaan, en verstond het woordje *u* in vs. 4 dan van de Joden als natie, of van den Jood als Jood.

Wezenlijk maakt dit natuurlijk hoegenaamd geen verschil voor de kwestie, waarom het hier gaat.

De zaak is, dat de goedertierenheid Gods "den mensch" of ook "den Jood" wel waarlijk tot bekeering leidt. Alleen maar betreft dit nooit den verworpen bolster, maar altijd alleen den verkoren kern. Maar de verworpen Jood verachtte deze, den uitverkorenen Jood tot bekeering leidende, goedertierenheid. Hij was dan ook metterdaad geen voorwerp van Gods goedertierenheid, maar, zooals de tekst zelf duidelijk zegt, vergaderde hij schatten des toorns.

Hoe ge de zaak echter ook wendt of keert, de goedertierenheid Gods, die tot bekeering leidt, of die strekkende is om tot bekeering te leiden, is zeker zaligmakende goedertierenheid, is ook zeker particulier, en wordt ook zeker door den verworpen goddelooze, die er getuige van is, veracht, waardoor deze ook zeker steeds meer voorwerp wordt van Gods toorn, iets dat ook even zeker naar den bepaalden raad en het voornemen is van God, die in den hemel is, en al Zijn welbehagen doet!

En ik zag, tot het wezenlijk welzijn der gereformeerde kerken in ons land, o, zoo gaarne, dat Zwier zich van zijn Semi-pelagiaansche voorstelling bekeerde.

H. H.

The Vaunting Axe

In the beautiful but often misinterpreted thirteenth article of our Netherland Confession of Faith the providence of God is considered and briefly explained especially from the viewpoint of its relation to sin and evil, its control over and rule of devils and wicked men. It teaches that God did not forsake the work of His hands, as is the doctrine of the Deists; that He did not surrender them to the whims of fortune or chance, as is the teaching of fatalists and determinists; but that He rules and governs them according to His holy will, so that nothing ever occurs in this world but by His appointment and determination. This, of course, cannot exclude, but must include the actions and counsels of the rational, moral creatures; and that not only of the good but also of the wicked. All that men and angels, powers and principalities, wicked men and devils do, happens by God's appointment and according to His holy counsel. The article, therefore, continues to emphasize that this confession of God's providence over all things does not imply that the Holy One is the author of sin or can be charged with the guilt of sin; but that He knows how to rule justly even through the wickedness of the powers of darkness. And it adds that it is not the purpose of this confession

curiously to inquire into the deep things of God, but rather to humble ourselves and to adore the righteous judgments of the living God. And it concludes by pointing out that for the people of God there is unspeakable consolation in this truth of God's government over all things, for by faith in it we feel confident that nothing can befall us except by the will of our heavenly Father, and that He so restrains the devil and all our enemies that without His will and permission they cannot hurt us.

The false doctrine that the Holy Spirit restrains the process of sin in devils and wicked men so as to improve them somewhat and enable them to live a relatively good world-life, which in 1924 the Christian Reformed Churches sought to elicit from this article, certainly is wholly absent from it. Yet, on the basis of Scripture, and without becoming guilty of curiously prying into things too deep for human understanding, we may proceed a step further than this article, and, instead of saying that God restrains the devil and wicked men, we may certainly declare that He so uses them that they must serve His purpose and counsel, even though it be unwittingly and unwillingly, yea, contrary to their own will. To this truth I would call your attention in this article.

You guessed, perhaps, that I derived the formulation of my subject from Isa. 10:15: Shall the ax boast itself against him that heweth therewith? or shall the saw magnify itself against him that shaketh it? as if the rod should shake itself against them that lift it up, or as if the staff should lift up itself as if it were no wood. The boasting ax and the self-magnifying saw, and the rebellious rod and self-exalting staff are all the same. And in the tenth chapter of the prophecy of Isaiah you find an individual picture of that vaunting ax to the general appearance and significance of which I expect to call your attention. In that chapter it represents particularly the power of Assyria, which at that period of history constituted the world-power. And Assyria has a work to do. He has a commission from Jehovah to fulfill. For, he must marshall his forces against Jerusalem, the City of God, that is, however, at that time filled with wickedness and hypocrisy. He must take the spoil and the prey and tread them down like the mire of the streets. Emphatically it is declared that Assyria has this commission as a charge of the Lord, for it is the Lord's purpose to punish hypocritical Jerusalem. vs. 6. And Assyria will surely acquit himself of his charge and with great zeal and ambition he will carry it out. But in doing so he is not at all aware of the fact that he has a charge from Jehovah. He does not know that he is but serving God and executing His counsel. On the contrary, it is in his heart to exalt himself, to acquire all the world-power, to become great, and to destroy many nations. And for this purpose he boasts in his strength and considers that the God of Jeru-

salem is as the gods of the other nations and that Jehovah will no more be able to save His people out of his hand than the idols of the nations have been able to deliver them. The result is, therefore, that he performs God's counsel and serves Him unwittingly and in so far he is but an ax in the powerful hand of Jehovah, Who hews with him. But, on the other hand, he is not a mere ax but a rational and moral agent, he has his own purposes and counsels even while he accomplishes the purpose of the Most High; and these purposes are wicked. For that reason the final result is that Assyria does, indeed, execute the will of God and nothing more or less, but in doing so he becomes guilty and is punished and destroyed.

You understand, however, that we may generalize and say that this vaunting ax is always in the world, that the Most High always employs him for His purpose and presses him into His service, and that, on the other hand, he always boasts and exalts himself against the Most High and His covenant and people. Assyria is but an individual picture of him, an appearance of the vaunting ax in time, at that particular period. We shall, therefore, have to consider him in his general significance and power.

In order, then, to obtain a full and correct conception of this boasting power of darkness in all its meaning, in relation to God and to all things, we must remember, first of all, the position in which God originally placed man in the midst of the world. He made him His king-servant. For, He created him after His own image, in true knowledge, righteousness and holiness. And by virtue of this likeness of God in his nature man stood in covenant-relation to his God, that he might rightly know Him, love Him with all his heart and mind and soul and strength, serve Him with all things and have a place in God's very heart. In relation to God, therefore, his name was friend-servant. And this friend-servant God placed at the very pinnacle of the earthly creation. For, He gave him dominion, so that it was his calling to reign over all the works of God's hands in the name of and according to the will of the Most High. He was, therefore, God's king-friend-servant in the midst of the earthly creation. All things must serve him that he might serve his God. In the second place, we must remember, that this friend-servant of God, this king over the earthly creation, became through willful disobedience the friend-servant of the devil. For, the image of God in him turned into its very opposite, so that his knowledge became darkness, his righteousness became rebellion, his holiness changed into corruption. He became the devil's ally and slave. On the other hand, he retained his relationship to the earthly creation. True, he lost much of his original gifts, his power was curtailed; but in relation to the world he remained king. He still rules. The earth and all earthly creatures still serve him. The world in which he lives supplies

him with food and drink, with shelter and clothing, with resources and power to develop himself and to express himself in relation to God. And these earthly things he employs and develops. Only, with all his power and gifts, with all his mind and heart, with all his resources and means he opposes the living God in a spiritual ethical sense of the word, and he serves the devil, who in that sense of the word, is become the Prince of the world. In the third place, we must bear in mind, that this fallen man in his generations naturally stands opposed to God's cause, His covenant and people in the midst of this world. It is Babylon against Jerusalem, the world over against the church. For, God maintained His covenant. He had anointed His own king over His holy hill of Zion. And He causes Him to become the root of a new humanity, the humanity of the elect, the Head of the Church, the seed of the woman, the King of the kingdom of heaven. This covenant people of God, delivered from the slavery of the devil, renewed unto holiness after the image of God, are of God's party in the midst of and over against the power of the fallen and rebellious king and his kingdom. They live in the same world, use the same means, are of one blood with the power represented by this vaunting ax. And, because they differ in deepest spiritual-ethical principle, the latter hates and opposes the former step by step, throughout all the history of the present world. The vaunting ax, therefore, is the power of the world, living and acting and developing from the principle of sin, employing all his power and means to establish and maintain the wicked world-kingdom, in opposition to God and His Christ and His covenant. It includes the devil and his angels and all the wicked in alliance with them.

Of this vaunting ax the power of Assyria at the time of Isaiah's prophecy was but an individual manifestation, for it is always in the world. Its most general description is given in Gen. 3:15, as the seed of the serpent that will bruise the heel of the woman's seed. It is in the world before the flood as manifest in the generations of Cain over against those of Seth, in the children of men in opposition to the sons of God. Even then it is powerful in the world and persecutes and threatens to destroy the Church, but goes under in the flood. It is represented in the builders of the tower of Babel over against the generations of Shem. It embodies itself especially for a time in the world-power of Egypt vomiting fury and death against the sojourning children of Israel. It reveals itself in carnal Israel, as it prevents, for a time, the Church to enter into its rest; and as, later, when Israel has entered into the land of promise, it always causes the nation to apostatize and the remnant according to election to groan and suffer, finally leading the Church into captivity. And it also is represented by the successive world-powers of the old dispensation, Assyria, Babylon, Persia, Greece and Rome. It is the power of Jew and

Gentile, of scribes and pharisees, of Pilate and Herod combined that rise against the holy child Jesus to destroy Him on the cross. And it is all the powers of darkness combined in the new dispensation, the wicked world and the false church, as they plot and conspire against the cause of God, as they tempt and seduce, by false doctrine and vain philosophy, by the treasures and pleasures of the world, as they fume and rage furiously against the Lord and His Anointed, and as they must ultimately culminate in the realization of the power of antichrist. And it includes the power of the nations that live on the four corners of the earth, Gog and Magog, that will rise against the camp of the saints to destroy it. The vaunting ax may differ as to appearance in different periods of history, it may accommodate itself to various circumstances, but it is always in the world and always it stands in opposition to the cause of God and His covenant in the world.

Now this power of darkness in all its activity must serve a purpose and the purpose it serves is God's. This is very emphatically and concretely expressed in the passage from which we derived the formulation of our subject. For, the power of Assyria is compared to an ax in the hand of God Who hews therewith, to a saw in the hand of the Most High that draws it, to a rod and staff in the hand of the Almighty that strikes with it. What figure could more emphatically express that all the power of darkness is pressed into the service of God? An ax and a saw and a rod are but instruments. In themselves they serve no purpose. They accomplish nothing. They wait for the hand to strike with them or to draw them. Without that hand they are useless. And the purpose they shall serve is determined strictly by him, whose hand takes them up to use them as instruments. Especially is this true when the figure is applied to Assyria in the hand of God. For, though man may sometimes fail to reach his purpose with the instrument he uses, and, indeed, is always limited by the instrument itself; God never fails in His purpose, and the instrument He employs is most perfectly fitted for the use He desires to make of it. For, God devises, prepares and most perfectly shapes His own tools, in order then to employ them with absolute sovereignty, power and perfect wisdom to His own end. But this is not only evident from this figure of the ax in the hand of the Almighty, it is the current teaching of Scripture. For, it is said to Pharaoh that God hath raised him up for the very purpose of rebellion that He might show His power in him. Ex. 9:16. And the apostle Paul, referring to this passage in Rom. 9 teaches us that the great Potter hath power over the clay to make vessels of honor as well as of dishonor. In the case of Job the devil serves the purpose of the Most High and is wholly limited in his rage against Job to God's purpose. Job 1, 2. Besides, God forms the light and creates darkness, He makes peace and creates evil, Isa. 45:7. It is, in-

deed, true, that wicked men crucify and kill Jesus, but only according to and by the determinate counsel of God, acts 2:23. And the nations do rage furiously against the Anointed of the Lord, and the world-power, Pilate and Herod and the leaders of the people do counsel together and rise against the Holy Child Jesus, but only to do what God's hand had before determined that should be done. Acts 4:26-28. And the apostle Paul is buffeted by an angel of Satan, but only to serve the purpose of God. Indeed, the reprobate stumble at the stone, elect and precious, being disobedient, but unto this they are also appointed. 1 Pet. 2:8. And many nations are gathered against Israel, and say: Let her be defiled and let our eyes look upon Zion, but they know not the counsel of the Lord, neither do they understand His thoughts, Micah 4:11, 12. All the Word of God sounds the same note. All creatures at all times serve the Lord and only execute His sovereign will.

When we contemplate this fundamental Scriptural truth concerning the vaunting ax, it not only affords us unspeakable consolation, but it also causes us to bow down in worship and adoration before the living God and to glorify His absolute sovereignty and unsearchable wisdom. Here the last trace of dualism disappears. God is God alone, everywhere, in time and in eternity. For, it declares unto us that all things have been eternally arranged with the most flawless wisdom to serve the God of Jacob. For, it is evident, that if the power of darkness is but an instrument in the hand of God to serve His purpose, that the purpose and the instruments to serve that purpose have been determined from before the foundation of the world. Reprobation receives a new meaning. For, in the light of this Scriptural teaching it signifies, not merely that God excluded some from the salvation of His people and ordained them unto damnation; nor is its significance fully expressed by saying that reprobation must be to the glory of God's righteousness and severe justice. But we learn that God has a work to do for the reprobate part of mankind and for every one of the reprobate wicked, men or devils, which must be accomplished. Just as it is true of the people of God that the good works in which they walk have been prepared for them from eternity, so that all the saints together and every saint individually bear that fruit that was ordained by God; so also the actual deeds and accomplishments of the wicked have been ordained from eternity, so that all the reprobates together fill the measure of iniquity, but also each of the wicked occupies his own place in the whole and performs his own part in filling that measure of sin. Cain and Lamech, Pharaoh and Nebuchadnezzar, Cyrus and Antiochus Epiphanes, Herod and Pilate, Napoleon and Mussolini, but also the most insignificant sneak thief, rich and poor, simple and wise, philosophers and movie-stars,—all are servants of God, each fitting in his own

place and time, each endowed with the necessary powers and means to perform his part, each and all uniting to accomplish that purpose for which God raised them up. They are the ax with which He heweth, the saw He draws, the rod of His anger. For, God has made all things for His own name's sake, even the wicked unto the day of evil. And He is not outside of the world to leave it to its fate, but in all things to govern them all unto His determinate end.

Nor is it, in general, difficult to determine what purpose they serve. For, first of all, it is evident from Scripture that they must serve the glory of God. God is willing to show His wrath. He purposed to reveal His power in Pharaoh. But this general purpose is not to be separated from the whole of God's works nor to be divorced from the end He purposes to attain. That purpose is the highest realization of His covenant in Christ Jesus our Lord, which is to be realized in the way of sin and grace. The realization of that purpose in general and particular salvation of each of the saints in particular the vaunting ax must serve. This is evident from the text in Isaiah. Jerusalem is become wicked and apostatized from Jehovah. The carnal element reigns supreme in the city of God and the remnant according to the election is crying to Jehovah because of Zion's low estate. And Assyria must serve the true Zion by chastising and punishing apostate Jerusalem. It is the rod of God's anger. This is very clear centrally from the crucifixion of our Lord Jesus Christ. Herod and Pilate are gathered with the rulers of the people to do what God's hand had determined that should be done. Christ must be crucified. He must lay down His life for His sheep. The blood of atonement must be shed. And God will be in Christ reconciling the world unto Himself, not imputing their trespasses unto them. And the vaunting ax of the wicked reprobate must serve that purpose. It is in that light that also the temptation of the devil and the fall of man is to be viewed. God's church is in the loins of the first Adam. And that Church in Christ must be separated from him. From the viewpoint of God's determinate counsel Adam must fall in order to make room for Christ and prepare the way for the redemption and glorification of the Church. And the devil must serve that purpose of God. And from the fall to the ultimate manifestation of the Antichrist the entire government of God with respect to the wicked world is such that all must serve Him in the realization of His eternal covenant.

Nor is this only true in a general sense. Also unto the salvation of God's individual children the wicked must serve the purpose of God. When the angel of Satan buffets Paul, it is that he may not exalt himself and not boast beyond measure. And when the fire of persecution rages and God's people must suffer in the world, it is but that the gold of the work of God's grace may be tried as by fire. For, as fire proves the

genuineness of gold, purifies it and brings out its beauty and lustre, so God employs the wicked world to prove the genuineness of His own handiwork of grace in the Church and in the hearts of the individual believers, purifies and sanctifies them through the fire of persecution and thus causes the beauty of His own work to shine forth, that all may be to praise and honor and glory at the appearing of Jesus Christ. Not improperly has the devil been called the watchdog of Jesus' sheep. Heresy has served the purpose of developing God's truth. And the blood of the martyrs is surely the seed of the Church. All things work together for good to them that love God. And all the wicked must surely serve God and His saving purposes concerning His elect in Christ Jesus our Lord.

However, we must not lose sight of the fact, that there is an important difference between an ax and saw on the one hand and this power of the reprobate wicked on the other. It is somewhat of a contradiction to speak of a vaunting ax. A mere instrument does not exalt itself in the hand of him that uses it, does not boast. It is dead. It is utterly passive. It knows not and cares not what you do with it. But this is not the case with the wicked power of the world. It is an instrument in the hand of God, but it is not dead. Devils and wicked men are agents to accomplish the purpose of God, but as agents they are utterly passive. They are moral, rational creatures, and as such they all act willingly and consciously. They do not act unwittingly, but knowingly. They are not driven like brute beasts, but they act with motivation from within. They have their own purposes, their own ideals, their own ends to attain, their own motives in all their actions. And their thoughts and counsels and motives and purposes are wholly contrary to the thoughts and purposes of the living God. This is plainly stated in Isaiah 10. God's purpose is to punish wicked Jerusalem, and in this purpose Assyria serves Him. But while Assyria serves God and accomplishes the purpose of the Almighty, he does not think so, nor is it his intention to serve the God of Israel. He does not even understand the counsel of God and fails absolutely to perceive His purpose. On the contrary he vaunts. He boasts. He exalts himself. He does not acknowledge that God must lead his armies to battle and give him the victory. He is vain and proud in his own strength. He will become mighty and destroy many nations and even the God of Israel will not be able to check his progress. He, therefore, boasts against the living God. And though He will accomplish the very thing God charges him to do and in that sense of the word is God's servant, he is such in spite of himself and does so in the vain imagination that he opposes God and His people in Jerusalem.

And this is the case always. There can be no question about the fact that the devil in paradise serves God's purpose. For, it is God's inscrutable purpose

through the temptation of Satan to open the way for the coming of His only begotten Son in the flesh and the salvation of His church that is in the loins of Adam. That does not imply, as a few years ago a certain speaker from the old country presented the matter, that God simply called on the devil and commanded him to tempt man. No command of God to them do the wicked obey. Nor does it mean that God forced the devil against his will to go to paradise and seduce man to his fall. Formally Satan remains a free agent. And God is by no means the author of sin, though He certainly is the cause of all that is accomplished by sin. Satan has his own purposes and does not see the purpose of God, no more than the fish perceives the purpose of the angler when it swallows the bait. He will tempt man and cause him to fall. He will rebel against God, slander Him, lie about Him, establish his own kingdom and prosper in his purposes. And he does not know, neither does he mean what God knows and intends. The same is true of Pharaoh in Egypt, when he furiously rages against Israel. And very clearly this is true of the power that rises up against God's Anointed at the cross of Golgotha. The nations imagine a vain thing, indeed. They set themselves against God and against His Christ because they are filled with hatred and rebellion. Their purpose is destruction, their motive is rebellion against the living God. Yet, the counsel of redemption they fulfill and they are but instrumental unto the realization of God's purpose of salvation. Throughout, therefore, they act as moral, conscious, responsible agents, with motives and purposes of their own. And because these motives and purposes are contrary to the will of God in serving God's purpose they sin and gather unto themselves treasures of wrath.

The reward of the vaunting ax or the wicked in serving the counsel of God, therefore, is threefold. In the first place, they have the reward of a certain temporary success, glory and power. For a time the devil succeeds, what he purposes he accomplishes, and with devilish glee he rejoices in his success. Assyria will succeed in destroying many nations and punishing Jerusalem, in gathering the spoil and exalting himself. Judas and the enemies of Christ do succeed in capturing Him and performing all their wicked will upon Him and they rejoice in their victory. Nebuchadnezzar does become great in the world, Napoleon does gather for himself a name and glory. And all the anti-christian world will for a time run after the beast and rejoice in its glory and power. But, in the first place, this success of the world is but a means to lead to greater sin and rebellion against the Most High and to gather greater treasures of wrath. And, secondly, this success is essentially failure. It is the success of the fish that swallows the bait and satisfies its appetite, but in so doing swallows his own destruction. In the second place, their reward is the everlasting desolation

of hell-fire, because they stood and acted in rebellion against the living God. There shall be wailing and gnashing of teeth. And in the third place their reward will be, that they shall clearly know and acknowledge unto all eternity that in all their vain imagination against God they served Him and accomplished His counsel. For God is God and must be acknowledged as such. Not only will He bring the counsel of the wicked to nought in the end, but He will not leave them their imagination that even for a time they opposed Him and succeeded to thwart His purpose. In hell they shall know that they but accomplished the counsel of God in spite of themselves. Eternally the Word of God will say to Pharaoh, and to Nebuchadnezzar and to Assyria, and to the raging nations, and to the devil and his angels: For this purpose had I raised thee up! And from the consciousness of desolation the response will come: Yes, Thou art and wert, and forever shalt be God alone!

H. H.

Ds. Zwier's Oordeel Over Onze Inwendige Zending

Ds. Zwier kan het niet laten om in zijn Wachter artikelen, op zeer onbroederlijke en onchristelijke wijze onze kerken te beschimpen. In zijn artikelen over 'Sectarisme' in de Wachter van 7 Maart l.l. noemt hij onze kerken in één adem met zulke secten als de Adventisten en Russelieten. Weliswaar dat hij op een sarcastische wijze ons de eernaam van "kerk" toekent, maar terzelfde tijd beschuldigt hij ons van allerlei sectarisch gedoe, o.a. dat wij niet verkondigen den vollen raad Gods; dat wij ons eigen theologisch systeem aan de Heilige Schrift opdringen; dat wij de dogmatiek laten heerschen over de exegese, en dat wij in de zending ons niet wenden tot de ongeloovigen, maar trachten om 'zieltjes te winnen op het terrein van de Christelijke Gereformeerde Kerken. Aan dit laatste voegt Ds. Zwier de vraag, "Waarom niet het Evangelie gebracht tot hen, die daarvan verstoken zijn?" (Het is ons altijd een raadsel hoe men zulk een dwaalleer (?) wel verkondigd wil hebben aan de heidenen, maar er zelf niets van weten wil.)

Het is vooral in verband met de beschuldiging tegen ons inwendig zendingswerk dat ik mij voorgenomen heb enkele opmerkingen te maken. Ds. Zwier schijnt het onderscheid niet te weten tusschen het 'zieltjes' winnen, en het werk van kerk reformatie. Van het eerste gruwen wij met al wat in ons is, het tweede achten wij onze dure taak en roeping. 'Zieltjes winnen' is de taal van het Arminianisme, een taal die men in de laatste jaren al meer en meer hoort op het terrein der Christelijke Gereformeerde Kerken. Zielen winnen is nooit menschenwerk. De Zone Gods, en Hij alleen,

vergadert Zijn Kerk uit alle tongen natiën en geslachten. Weliswaar dat Hij dit doet door middel Zijner dienstknechten, maar deze dienaren des Woords zijn niet alleen middel in Zijn hand om Zijn volk te redden, maar ook middel dat anderen met vele slagen geslagen zullen worden. Een ware dienaar des Woords moet niet alleen middel willen zijn in Gods hand om zielen te redden, maar ook, dat door middel van datzelfde Woord Gods, anderen zich verhardten. Wij mogen in verband hiermede zeker wel met den opostel Paulus uitroepen, "Wie is tot deze dingen bekwaam? Want wij dragen niet, gelijk velen, (ook in onze dagen) het Woord Gods te koop, maar als uit God, in de tegenwoordigheid Gods, spreken wij het in Christus." 2 Kor. 2:16, 17.

Ds. Zwier weet het zeer wel, dat wij als Protestantsche Gereformeerde Kerken een afschuw hebben van alle sectarisch gedoe van 'zieltjes winnen', hetzij op het terrein der Christelijke Gereformeerde Kerken óf daar buiten, maar dat wij van Gods wege geroepen zijn om het Evangelie te prediken aan alle creaturen, den eene een reuke des levens ten leven, en den anderen een reuke des doods ten doode, beginnende te *Jeruzalem* en tot aan de uiterste einden der aarde.

Geheel anders echter is het met het werk der Kerk-reformatie. Wil Ds. Zwier elke poging tot Kerk-reformatie, door getrouwe zonen der Kerk, die door kerkelijke hierarchie uit de 'synagoge' werden geworpen, brandmerken als sectarisch gedoe? Is Ds. Zwier werkelijk van meening dat, toen men in 1924, door de kerkelijke hierarchie en ban, de stem van Gods dienstknechten, waarvan men zelf moest belijden, dat zij in de fundamentele waarheden Gereformeerd waren, heeft trachten te smoren, dat die stem op het terrein van de Christelijke Gereformeerde Kerken niet meer mag worden gehoord? Meent u waarlijk, Ds. Zwier, dat onze dure roeping om alle dwalingen en ketterijen, die in strijd zijn met Gods Woord en met onze Drie Formulieren van Eenigheid, te verwerpen en te bestrijden, en om de Kerk van deze dwalingen te zuiveren, in 1924 is opgehouden onze dure taak en roeping te zijn? Het gaat in onze inwendige zending niet om kerkjes, maar om de Kerk; niet om een waarheid, maar om de waarheid; niet om menschen, maar om de eere onzes Gods. En in dien arbeid is het de liefde van Christus die ons dringt, en het is onze hoop en bede dat ook onze geringe arbeid er toe moge bijdragen dat de Christelijke Gereformeerde Kerken terug mogen keeren van de dwalingen van 1924, en dat wij in eenigheid des geloofs en der liefde mogen wandelen en gemeenschappelijk de vijanden mogen bestrijden. Ds. Zwier moest zelf wel gevoelen, dat wanneer hij onze poging tot kerk-reformatie veroordeelt als sectarisch gedoe, dan veroordeelt hij daarmede het beginsel der kerk-reformatie zooals zij zich geopenbaard heeft door gansch de kerk-geschiedenis. Luther en Calvijn wendden zich met het Evangelie niet allereerst tot degenen

die van het Evangelie geheel verstooten waren, maar juist tot de kerken die hen hadden uitgeworpen, en alleen daarna keerden zij zich tot de heidenen. Zoo was het ook in de dagen der afscheiding in de tijd van De Cock. Ook zij wendden zich met het Evangelie allereerst tot de kerken die hen zoo schandelijk hadden uitgeworpen. Zoo was het eveneens in de dagen der Doliantie onder de leiding van Dr. A. Kuiper, en ook in onzen tijd gevoelt de 'Orthodox Presbyterian Church' zich geroepen zich met het Evangelie te wendden tot de ontrouwe moederkerk, die ook haar getrouwe zonen heeft uitgeworpen. Ook de Presbyterian Church of the U.S.A. ergert zich aan het inwendige zendingswerk van deze 'Orthodox Presbyterian Church', zooals blijkt uit de brief van Prof. Van Til in de Reformatie van den 3den Maart. In dezen brief verwijst Dr. Van Til naar een artikel van Dr. Barnhouse in 'The Presbyterian' van 16 Februari, dat tot titel draagt: "Een Christen blijft in de Kerk". In dit artikel haalt Dr. Barnhouse met instemming aan, hoe iemand hem onlangs verhaalde dat er onder de separisten 'meer vreugde is over één proseliet uit de oude kerk dan over negen en negentig zondaars die bekeerd zijn uit het heidenom'. Ik vraag u, Ds. Zwier in alle ernst, acht u het inwendige zendingswerk van de 'Orthodox Presbyterian Church' als sectarisch gedoe? en indien niet, waarom meet u dan met twee maten?

B. Kok.

The Meat Offering

The name for what in the English version of the Old Testament Scripture is called meat-offerings is *minchah*, the meaning of which is *gift*. Though all the offerings for the sanctuary bore this name, it is nevertheless a word that was selected by the Spirit as the proper and distinctive name for the meat-offerings, which consisted not in the flesh of an animal, as might be erroneously inferred from the name that this offering bears in our English Bible, but in a portion of flour or cakes always prepared with salt, oil, and frankincense but never with leaven or honey. Further, it was presented never as something separate and independent but always with the burnt-offering and peace-offering; and with it was connected a quantity of wine, that is, this flour or these cakes as prepared with the oil, salt, and frankincense were added, together with the wine, to the carcass of the animal sacrifice and with it burnt upon the altar. And in its state of consumption, this offering, too, was a sweet savour unto the Lord. The remnant of it, that is, what remained of the flour or of the cakes, was Aaron's and his sons, and theirs only. Thus these materials might not be eaten by the common members of the

theocracy, for they were things "most holy of the offerings unto the Lord made by fire."

The above data is contained in the following Scriptures:

"Now this is that which thou shalt offer upon the altar; two lambs of the first year day by day continually. The one lamb thou shalt offer in the morning; and the other lamb thou shalt offer at even: and with the one lamb a tenth deal of flour mingled with the fourth part of a hin of beaten oil; and the fourth part of a hin of wine for a drink-offering. And the other lamb thou shalt offer at even, and shalt do thereto according to the meat-offering of the morning, and according to the drink-offering thereof, for a sweet savour, an offering made by fire unto the Lord". (Ex. 29:38-41).

The meat offering, as was said, had to be prepared with oil, frankincense, and salt, but never with honey and leaven, "And when any will offer a meat offering unto the Lord, his offering shall be of fine flour; and he shall pour oil upon it, and put frankincense thereon; and he shall bring it to Aaron's sons, the priests: and he shall take thereout his handfuls of flour thereof, and of the oil thereof: and the priest shall burn the memorial of it upon the altar, to be an offering made by fire, a sweet savour unto the Lord: and the remnant of the meat-offering shall be Aaron's and his sons': it is a thing most holy of the offerings of the Lord made by fire". (Lev. 2:1-3). And no meat-offering which ye shall bring unto the Lord, shall be made with leaven; for ye shall burn no leaven, nor any honey, in any offerings of the Lord made by fire. . . . And every oblation of thy meat-offering shalt thou season with salt; neither shalt thou suffer the salt of the covenant of thy God to be lacking from thy meat-offering: with all the offerings shalt thou offer salt." (Lev. 2:11-12).

Finally. What was left of these materials went to the priests, "That which is left of the meat-offerings shall be Aaron's and his sons'." (Lev. 2:9).

Let us now have regard to the meaning and significance of the peace-offering. This offering was not, as were the sacrifices by blood, expiatory, that is, it had not the power to (symbolically) recompense for sin. This follows from the circumstance that the expiatory sacrifices had to consist of creatures of flesh and blood, as is evident from such Scriptures as, "And almost all things are by the law purged with blood; and without shedding of blood is no remission". (Heb. 9:22). True it is that in cases of extreme poverty, the law permitted the worshipper to bring for his sin-offering a portion of fine flour; yet in the light of the Scripture just quoted, the view that this material by itself could serve as a covering for sin is not allowable. The only reason that it could be received at the altar as a substitute for a creature of flesh and blood is that the ancient worshipper was taught to regard this blood in its shed state as the only proper covering.

As to the meat-offering, from the above-cited Scriptures we learn that it was not an independent offering but belonged to the burnt- and peace-offering with which it was also presented. This is especially clear from Lev. 23:12-13, "And ye shall offer that day. . . . an he lamb without blemish of the first year for a burnt-offering unto the Lord. And the meat *thereof* shall be two tenths deals of fine flour mingled with oil. . . ." The text in the original reads not "and the meat-offering *thereof*" but "and *his*, (namely, the burnt-offering's) meat-offering. That the antecedent of the pronoun *his* is not the name *Lord* of the 12th verse but the name *burnt-offering* of the 13th verse is plain from what the 13th verse asserts, name'y, that the meat-offering thereof shall be an offering made by fire *unto the Lord*. If the pronoun *his* refers back to the name *Lord* of the 12th verse, there is repetition in the 13th verse of the idea that the meat-offering is *to the Lord*. As such a repetition is needless, the proper thing to do is to regard the name *burnt-offering* of the 12th verse as the antecedent of the pronoun *his* and thus to allow the passage under consideration to set forth the thought, "His (not its. The Hebrew has no neuter gender) meat-offering, that is, the offering that belongs to the burnt-offering (and the peace-offering) shall be an offering made unto the Lord for a sweet savour."

In fine, it is not really correct what Fairbairn avers (Typology of Scripture. Vol. II, p. 311) namely that "it is not expressly said but can only be inferred from the whole character of the Mosaic institutions, and from the analogy of particular parts of them, that it was not the intention of God that the meat-offering should ever be presented alone." Fact is that the Scriptures just examined state as plainly as words can, not merely that the meat-offering should never be presented alone, but that it was so closely connected with the offerings with which it was presented that together with these offerings it formed, as it were, one sacrifice.

What was the symbolical-typical import of the meat-offering? To know this, regard must be had to the elements of which this offering was comprised. If the earthy is an image of the heavenly, and it is this according to Scripture, then each of these elements was the earthy replica of some heavenly thing.

As to the flour or the cakes, the heavenly thing which it signified is Christ and the believers both individually and in their corporate capacity. This statement is warranted by Christ's own utterances and by a passage from Paul's pen contained in his first epistle to the Corinthians. Christ said of Himself that He is bread—the bread of God which came down from heaven, and giveth life unto the world (John 6:33). And as to the believers, they being many are one bread, and one body: for they are all partakers of that one bread (I Cor. 10:17). It need awaken no surprise that the statements which definitely connect

the dedicated bread (flour or cakes) with the heavenly things signified by it, are to be found not in the Old but in the New Testament Scriptures. The believing worshipper, whose mind was enlightened by the Spirit, must have intuitively perceived that the declaration "And Jehovah smelled a sweet savour" could apply in the final instance not to the material scent that rose from his burning portion of flour which he had placed upon the altar but to the spiritual fragrance that rose from the fruit that he bore as a good tree. There was really no excuse for the astonishment of the Jews occasioned by the language of Christ, "I am the living bread which came down from heaven: if any man eat of this bread, he shall live forever: and the bread that I will give him is my flesh. . . ." They, the Jews, should have apprehended that in giving expression to this language, Jesus was occupied with spiritual realities, with faith and with the things that faith appropriates, namely, Christ and the fulness that dwells in Him. But they did not apprehend. They took Christ to mean that the man who would live must partake of the very substance of His body. With that portion of flour in a state of consumption upon the altar before their eye, there was no excuse for their ignorance.

As to the oil, what did it signify? The undisputed implication of the use to which oil was put is that it was a symbol of the Holy Spirit. Persons in Israel who were called by Jehovah to the office of the theocratic kings, priests and prophets were anointed in token of their being appointed to the office and of their being qualified by the Spirit for the duties which belonged to it. That the anointing oil betokened the Spirit is evident also from this that the servants of Jehovah were called the anointed of God. So the patriarchs (Ps. 104:15) and often the king of Israel. The name was given to the promised King (Christ Jesus), Who was to be the Saviour of the people of Israel and the author of their highest bliss. He is *the* anointed One of God the Father. Anointed is He to be our chief Prophet and Teacher, our only Highpriest and eternal King. And of His anointing all His people partake. And the anointing which they have received of Him abideth in them (I John 2:27). They all know therefore and have no need that any man teach them.

The frankincense was a sweet-smelling, inflammable vegetable substance exuded by plants. As consecrated to sacred use, it was in its burning state symbolical of the prayers of the believers. This, too, was clearly understood by the ancient worshipper. This is evident from the petition of the psalmist, "Let my prayer be set forth before thee as incense; and the lifting up of my hands as the evening sacrifice". (Ps. 141:2). Then there is that vision of John, described in the book of *The Revelations* (chapter 8:3), "And another angel came and stood at the altar, having a golden censer; and there was given unto him much

incense, that he should offer it with the prayers of all saints upon the golden altar which was before the throne". In this vision the incense and the believers' prayers again appear as associated, which can only mean that the former is to be taken as the symbol of the latter.

The meat-offering was mingled also with salt. It is especially the New Testament Bible that enables one to accurately ascertain the symbolical significance of salt. There are the utterances of Christ to which regard must be had. "Ye are the salt of the earth. . . . (Matt. 5:13). Salt is good, but if the salt have lost its saltiness, wherewith shall ye season it? Have salt in yourselves and have peace with one another (Matt. 9:50). Let your speech be always with grace, seasoned with salt, that ye may know how ye ought to answer every man (Col. 4:6). In these passages salt is the emblem of: 1) the believers again in their corporate capacity (*ye* are the salt of the earth); 2) a conscious and thus flowering spiritual life (have salt in yourselves); 3) that spiritual wholesomeness of which the fear of the Lord, the life of regeneration, is the principle, and that renders the speech of the believer agreeable to the palate of God and of believing men. The prevalent view seems to be that *salt* appears in Scripture also as the emblem of the element of preservation in the kingdom of heaven, preventing corruption and preserving nutriment. However, there is not one passage in the whole of Holy Writ which so speaks of salt as to lend support to the view that it has this symbolical significance. Christ says not, "If the salt have lost its *preserving properites*," but He says, "If the salt have lost his *savour*, wherewith shall it be salted. . . ." The usual comment on these words of Christ is to the following effect, "Salt is the great preservative of animal nature, opposing the tendency of putrefaction and decay. . . . When our Lord said to His disciples, 'Ye are the salt of the earth,' He wished them to know that it was their part to exercise in a moral aspect the same sanitary, healthful, purifying, and preservative influence which salt did in the things of nature." This comment raises the question, "In respect to whom is the (true) church to exercise this preservative influence?" Is it the spiritually living or the spiritually dead that the author of the above lines had before his mind? But the living are salt and thus belong to that people from whom the influence must proceed. And as to the dead, they can undergo no influence. There is nothing whole on or in the spiritually dead to be preserved. They are totally corrupt. What then may be the point to the word of Christ under consideration? Solely this, that believers, who, through their becoming unspiritual, lose their palatableness, are, so far as their usefulness in the kingdom is concerned, utterly worthless as is the salt that has lost its savour. Such salt is good for nothing, but to be cast out and to be trodden under foot by men. Hence, the believers are to see to

it that, through their being transformed by the renewing of their mind, they retain their savour. For only when they have salt in themselves, do they walk as children of the light in the midst of the world, fight the good fight of faith, witness for the truth and confess His name.

The meat-offering might never be prepared with leaven and honey. The symbolical import of the leaven can be accurately determined from various passages contained in the New Testament Scriptures. In the discourse of Christ, leaven appears as the symbol of the false doctrine of the Pharisees and of the Sadducees, "Then Jesus said unto them, Take heed and beware of the leaven of the Pharisees and of the Sadducees. . . . Then understood they how that he bade them not beware of the leaven of bread, but of the doctrine of the Pharisees and of the Sadducees". (Matt. 16:6, 12). Wrote Paul to the Corinthians, "Your glorying is not good. Know ye not that a little leaven leaveneth the whole lump? Purge out therefore the old leaven, that ye may be a new lump, as ye are unleavened. For even Christ our passover is sacrificed for us. Therefore let us keep the feast, not with the old leaven, neither with the leaven of malice and wickedness; but with the unleavened bread of sincerity and truth". (I Cor. 5:6-8).

The old leaven which this brotherhood in Corinth was admonished to purge out is the moral evil by which it was being defiled. This the apostle calls the old because it was the remains of their former unregenerate state which, like leaven, was still at work vitiating their character. They are to be a fresh lump wherein there is no leaven, hence a complete whole, morally renewed by purification—a church holy and free from sin, evincing its early love and zeal. Ideally considered, they are unleavened, through the power of divine grace. Let them then remove the existing evil, that they may come up to their true ideal. For their passover also has been sacrificed namely Christ by whose blood they have been redeemed from all their sins.

This passage leaves no room to doubt that leaven was understood to symbolize wickedness and malice. On account of its penetrating and expansive qualities, leaven was viewed by Christ also as an emblem of the kingdom of heaven, "The kingdom of heaven is like unto leaven, which a woman took, and hid in three measures of meal, till the whole was leavened". (Matt. 13:33).

What the honey symbolizes, the Scriptures do not definitely state. It is often referred to in the Old Testament and in most all these references it appears as of all things most sweet and gratifying to the natural taste. The fear of the Lord, "is sweeter also than honey and the honeycomb". (Ps. 19:10). God's words are sweet unto the taste, "yea, sweeter than honey to my mouth." (Ps. 119:103). There need be

no doubt that honey represented whatever appealed to the flesh and thus in the final instance symbolized the flesh itself together with all its sinful lusts.

With the portion of flour to be offered up was also connected a quantity of wine. When Christ, referring to the cup of wine which He had taken said, "This is the blood of the New Testament, which is shed for many for the remission of sins," He had the wine before His mind as the symbol of His blood and of all the blessings of the covenant of God of which His blood *as shed* was and is the meritorious source. That these blessings are symbolized also by wine has significance. Wine, says the psalmist (104:15) maketh the heart glad. It is thus the figure of the spiritual joy of that man whose portion is Christ.

Such then are the heavenly, spiritual things to which the ingredients of the meat-offering pointed. It is plain that this flour (or cakes) as prepared with oil, frankincense and salt, and as lying upon the altar of the burnt-offering in a state of consumption was the emblem of the perfect man of God, of the triumphant and glorified believer by the mercies of God everlastingly presenting his body a living sacrifice, holy, acceptable unto God. (Rom. 12:1). That man is in the perfect sense a new lump. He is a man Spirit-filled. The praises of God are in his mouth. He is the salt of the earth. And his joy is complete. And God smells a sweet savour. Rightly considered, the meat-offering was firstly a figure of Christ and then of His perfected people.

This meat-offering, too, was to the believing worshipper the instrument for the expression of his faith and hope, of his desire to come up to the true ideal symbolized by his meat-offering, thus of the longing to be freed from the body of this death. Through the act of placing this offering upon Jehovah's altar, believers of old declared that they willed to belong to God, to serve, praise and adore Him.

The meat-offering must be viewed in the light of the foundation truth set forth by each of the sacrifices by blood. It will be recalled that there were four such sacrifices: the sin- trespass- burnt- and peace-offering. The action with the blood and the flesh of these offerings, though varying with each, was essentially the same. On ordinary occasions, the blood of all four sacrifices was poured around the altar and some of it sprinkled upon its horns,—its prominent points of sacredness. If the sacrifice was a sin-offering, presented for the sins of the high priest or of the community, in addition to these actions in the outer court, the blood was to be carried into the sanctuary and sprinkled by the priest seven times before the veil of the holiest place and upon the horns of the altar of incense. And on the great day of atonement the high priest, clad in the insignia of his office and freshly bathed, went with the blood of his own and the people's sin-offering in the inner room of the sanctuary—the

holiest place—where he sprinkled with it the mercy-seat and the space in front thereof. (Num. 15:22-26; Lev. 4:13-21; 22-26).

There was then this variant action with the blood. But whether sprinkled upon the horns of either of the altars (the altar of burnt-offering or the altar of incense) or upon the mercy-seat of the ark, the blood, as a result of this action, was in the presence of Jehovah before His face; and its presence there bespoke its acceptance by Him as a covering of the sins of the offender.

Closely related to the action with the blood was the action with the flesh of the slain victim. It will be recalled that when the sacrifice presented was a sin-trespass- or peace-offering, the choice parts of the slain victim—the fat, kidneys, and the greater lobe of its liver—were placed upon the altar and burnt with fire. But when the sacrifice presented was a burnt-offering, the entire carcass of the victim was so dealt with. Now what did the presence of the victim's carcass (either the whole of it or its choice parts) upon the altar signify? As has been explained in former articles it signified that the victim, through its suffering and death, had in the sight of Jehovah actually expiated (symbolically) sins and that therefore he (or they) in the interest of whom the sacrifice was presented, was truly forgiven if, as Abel, he had offered his sacrifice by faith.

Thus the word or blessed message with which Jehovah, through the instrumentality of the sacrifices by blood, came to the believing worshipper, was: "I, according to my abundant mercy, I, thy redeemer God, forgive thee, condemnable and ill-deserving one, all thy sins for the sake of a sacrifice that I will provide Me. Thus thou art a righteous one. Thy blessed prerogative therefore is to dwell with Me in my house forever to cry out my praises and to be satisfied by My likeness." This speech the Lord would also cause to dwell rightly in the hearts of the spiritual seed, which means that, in connection with their sacrifices, the true believers, as did Abel, would obtain witness that they were righteous, that thus they were God's children and His heirs—heirs of life eternal.

Now with this word dwelling in him, the ancient believing worshipper had need of an instrument for the expression of his gratitude. And such an instrument he possessed in the meat-offering—an offering that was the embodiment of the truth that the ideal believer is a new creature in Christ, holy, harmless, undefiled, separated from sinners (the meat-offering was unmixed with leaven and honey) and full of grace and truth (the meat-offering was sprinkled with salt); a creature, a man, anointed with Christ's Spirit (the meat-offering was mingled with oil) and thus praising and adoring God of whom he was born (the meat-offering was mixed with frankincense), joying in God's salvation (the meat-offering was presented in

connection with a portion of wine), and thus a man altogether agreeable to God's palate and ho'y nostrils.

Thus through his presenting this offering, the believing worshipper gave expression to the firm belief to the effect that by the mercies of God he was actually in principle what this offering declared him to be; and to his holy longing that by these same mercies he attain to the ideal which this offering symbolized. But this cannot be all. Through his presenting this offering, the worshipper also gave expression to his willingness to belong to the Lord, bless His name, live by the promise, walk in the way of the Lord's commands, confess His name, and everlastingly present himself a living sacrifice of thankfulness to God. More must be said. As the offering under consideration symbolized what the believing worshipper had become through grace, as it was thus the emblem of his praise and sanctified walk of life, it follows that the very act of presenting this offering was an act of praise and adoration, done in response to the speech of God uttered by the sacrifices by blood.

Why, so it may still be asked, was the meat-offering attached directly not to the sin- and trespass, but to the burnt- and peace-offering. The reason was evidently the following. As has already been explained, the sin- and trespass-offerings were sacrifices which the worshipper was under the necessity of presenting on account of his having transgressed by word or deed or both, either wittingly or unwittingly, one or more of Jehovah's commands. The burnt- and the peace-offering on the other hand were not necessitated by any such infractions of the law. They thus presupposed a worshipper who, as impelled by love, was walking in the way of God's covenant and was thus walking with God. However, whereas the holiest of men have but a small beginning of true obedience, whereas also such men, despite all their striving to attain to the ideal of a perfect life in Christ, continue in this life to lie in the midst of death, do evil—the evil that they would not—and thus daily increase their guilt, the burnt-offering also had to be one of blood. Thus also through the instrumentality of this offering, the believers obtained witness that they were righteous. And as coming to them in connection with this sacrifice, this witness was exceptionally plain. For with the exception of the skin, the whole carcass of the victim presented for this offering, was laid upon the altar and burnt; and the ascending of the whole carcass in fire to God, formed the plainest testimony that the sacrifice was being accepted and that thus sins had actually been atoned. And what rendered this testimony the more striking was that when the altar was required for no other use, there always lay upon it day and night, a carcass of the burnt-offering in a condition of being burnt.

As to the peace-offering, it has already been explained, that this sacrifice was the one and only offer-

ing by blood whose flesh was returned to the worshipper for food. With his sins atoned (symbolically), the worshipper sat at this altar (Jehovah's table), as God's friend, with the peace of God in his heart and with the praises of God in his mouth (I speak now of the *believing* worshippers), partaking of nourishment that the Lord through the death of an innocent substitute had prepared for him. In the light of the above observations, it can be readily seen why the meat-offering was directly joined not to the sin- and the trespass-but to the burnt- and peace-offering.

To say that the meat-offering is the emblem of the ideal believer, is to say that in the first instance it pre-figured Christ. For He is our true meat-offering. We see Him, through the medium of Scripture, in this world on the altar, the anointed of the Father, full of grace and truth, holy, harmless, separated from sinners as one Who knew no sin, the praying and the praising Saviour, Who for the joy that was set before Him endured the cross, despising the shame, and is set down at the right hand of the throne of God. And he is still upon the altar in the sanctuary above. We see Him there again through the medium of Scripture, a sweet-smelling savor unto God, the Lamb "as it had been slain", the king of glory. And all fulness dwel's in Him. And "of His fulness have we all received, and grace for grace." And with open face beholding as in a glass, that glory—the glory of the Lord—"we are changed", says the apostle, "into the same image from glory to glory, even as by the Spirit of the Lord." And what is this glory other than the effulgence of His holiness, of that matchless purity of His symbolized by that Old Testament meat-offering. And as to the believers, changed are they, conformed according to the same image—the image of Christ glorified. And therefore they, too, by the power of His grace, bring their meat-offering, their own bodies, living and holy in Him, their true Meat-offering, and therefore acceptable unto God.

Christ Was Made A Curse For Us

Christ hath redeemed us from the curse of the law, having been made a curse for us: for it is written, cursed is every one that hangeth on a tree.
Gal. 3:13.

There is a curse of the law. And its effect is all the nameless woe by which mankind was overtaken on account of its having transgressed in Adam its covenant head, the command of God. God made man and formed him after His own image and likeness, good, righteous and holy, capable in all things to will agreeably the will of God, but giving ear to the words of the devil, man transgressed the commandment of life

which he had received. Then the law, then God cursed, uttered the word of cursing. Said He to man, Be dead, that it may appear that I, God, am life. Be unrighteous, that it may appear that I am the righteous One. Be vile that it may appear that I am the Holy One. Let there dwell in thee anger, wrath, malice, blasphemy, fornication, uncleanness, inordinate affections, lusts, that it may appear that I am light and love. Let thy throat be an open sepulchre, use deceit with thy tongue, let there be under thy lips the poison of asps, let thy mouth be full of cursing and bitterness, let destruction and misery be in thy way, that it may appear that I am righteousness and peace.

What then is the curse of the law? It is, in a word, death spiritual and eternal. It is despair, the fear, the anguish and the many sorrows that are the portion of the wicked. It is enmity of God, it is hatred, bloodshed and destruction. It is hell. The curse in addition is the demand of the law that man be dead.

Who would deliver from the curse of the law? Mark well, man (I speak now of the elect of God) was dead in sin because he had to be, the justice of God so demanding. The law had to curse, had to require that man be eternally made a curse; and until this requirement was fully and completely met, the law had to continue to curse.

Who would redeem from the curse? Consider that redemption had to be the accomplishment of one who through His becoming a curse could destroy it; thus the accomplishment of one who was God and very man—a man, who, while willingly as constrained by pure love identifying himself with the curse, could by the power of this love praise and adore God, walk in the way of God's commands to satisfy by a perfect obedience all the demands of the law.

Who would redeem us from the curse of the law? There was not to be found one among mortals who could. For the mortal is mere creature. Besides, as identified with the curse, and he is this, he praises not but curses—God. His carnal mind is enmity against God: for it is not subject to the law of God, neither indeed can be. How evident this became when the law in the form of the ten commands entered in. What motions of sin by the law! How these motions did work to bring forth fruit unto death! How hideous a phenomenon sin is, appears exactly from this that it becomes exceedingly sinful through the holy commandment, ordained unto life. It is the things good that exasperates the natural man, the very things to which his soul should reach out in love. Thus when the law entered in, sin awakening, took occasion by the commandment and chose the idol, the lie, in opposition to the commandment, truth, light, God. So does the law work wrath. This being true, man cannot through an obedient suffering satisfy the requirements of God's justice. He could not redeem from the curse.

Who would redeem from the curse? "Christ hath redeemed us from the curse of the law" from the effect of the curse—sin, death, and all the nameless woe that is the portion of the damned—by which we were held, with which we were identified, by which our entire existence was, so to say, permeated, vitiated, so that of us it is said that we *were* dead through sin. It operated, did this curse, in the essence of our being, of our mind and will, so that all our thought and volitions were enmity against God and we minded solely the things which are on the earth.

Christ redeemed us from this curse, that is, from the almighty, effective word of God that, as uttered by Him in His righteous indignation, was the cause of all our woe. It means that He redeemed us from the indignant God—redeemed us, that is, freed us from the curse by a price which He paid to God—a price that consisted in the life that He gave, in His shed blood and broken flesh, in the suffering and death of His human nature. And the price satisfied, as the life was given in love, as the blood that was shed was that of a lamb without spot or blemish. Thus He procured for us the forgiveness of sin, so that the curse of the law which was to have come upon us no longer had any reference to us.

This the apostle here expresses thus: "By His having become a curse for us." This cannot mean that God cursed Him, His person. Only the damned in hell are cursed, namely they whom God hateth and against whom He hath indignation forever. It is the reprobated whom God curses. But Christ was *the* elect of God, the obedient servant of Jehovah, consumed by the zeal of God's house, whose meat and drink it was to do the will of Him Who had sent Him. God did not curse Him. He was, during all the time that He bore our sins in His flesh, the blessed Son, the delight of the Father. Thus the word *curse* in the above Scripture signifies not God's hatred nor God's anger as such; it signifies the burden of divine wrath, namely, all that Christ suffered in His body and soul on account of His having assumed responsibility for the sins of His people, thus a suffering, a punishment, that could serve as the equivalent of the punishment that those who are not Christ's undergo in this life and in the hereafter. Thus *curse* is the punishment of sin in so far as this can be undergone by a holy man. This curse He became, this suffering He assumed, through His assuming our human nature, and through His becoming obedient in this nature unto the death of the cross.

So did He become a curse for us. "For it is written, Cursed is every one that hangeth upon a tree." The apostle does not conclude from this Scripture that he quotes from the book of Deuteronomy that, whereas Christ had hung upon a tree, He too, was cursed of God. Christ became a curse.

G. M. O.